DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXV Kaina 25 c. PENKTADIENIS — FRIDAY, GRUODIS — DECEMBER 4, 1981 Nr. 282

LKB KRONIKA NR. 48

ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ

(Tęsinys)

Įsakinėjate Bažnyčiai, norite Bažnyčią valdyti. Ką gi gal ir pavyks, juk Jūs naudojatės kumščio teise, ateitis parodys, bet tokia Jūsų valdoma Bažnyčia bus jau ne Kristaus Bažnyčia, ne Katalikų Bažnyčia.

Baigdamas nuoširdžiai kviečiu, — nusiimkite tamsius neapykantos akinius, broliai ateistai! Neužmirškite, kad ir tikintieji, ir kunigai yra žmonės. Neužmirškite, kad neapykanta ir prievarta ideologinės kovos laimėti neįmanoma!

1981. IV. 10.,

Grinkiškis.

Kun. J. Vaičekauskas

Kretinga.. 1981 gegužės 10 d. Barbora Lėliūnaitė, gyvenanti Kretingoje, Komjaunimo 5, ir 136 tikintieji parašė LTSR KP CK pirmajam sekretoriui P. Griškevičiui tokio turinio pareiškimą:

"Š. m. balandžio 14 d. savo kieme pasistačiau mažą žemaitišką koplytėlę pagal Telšių vyskupijos kurijos raštą, išsiuntinėtą visieks kunigams 1954. X. 11 d., kur pasakyta: "Kryžius statyti galima ne tik šventoriuose, kapinėse, bet ir tikinčiųjų kiemuose". (N. 577). Aišku, tas leidimas buvo tikrai suderintas su Religijų Reikalų Tarybos įgaliotiniu, t. y. su valdžia, ir niekada nebuvo atšauktas, todėl ir dabar galioja, nes remiasi LTSR Konstitucijos 52 str.

Bet š. m. gegužės 5 d. Kretingos raj. vykd. komitetas mane kvietė "dėl savavalinės statybos". Nenuvykau, nes sirgau. Po to raštu gegužės 5 d. N. 158 įsakyta vieno mėnesio laikotarpyje koplytėlę nugriauti.

O gegužės 15 d. 4 val. nepažįstamų vyrų grupė įsibrovė į mano kiemą, nugriovė koplytėlę, susikrovė į sunkvežimį kartu su 5 statulėlėmis ir išsivežė. Aišku, tai buvo padaryta Kretingos vyk. komiteto paliepimu. Toks elgesys labai papiktino ne tik mane, bet ir visus tikinčiuosius.

Prašau Jus, tikintiesiems reikalaujant, įsakyti, kad man būtų grąžinta neteisėtai pagrobta koplytėlė kartu su statulėlėmis:

1. Juk yra leidimas prie savo namų statyti kryžius ir tuo pačiu koplytėles.

2. Pats Kretingos raj. vykd. komitetas nesilaikė savo nuostato, nes koplytėlę likvidavo 20 dienų anksčiau nustatyto termino, o per tą laiką būčiau viską taikiai išsiaiškinusi ir sutvarkiusi.

3. Koplytėlę nugriovė naktį, lyg jausdami savo juodą darbą, kaip plėšikai: juk ir dienos metu tokiam vyrų būriui niekas nebūtų galėjęs pasipriešinti. Tuo jie parodė, kad tarybinės Konstitucijos garantuojama religinė laisvė yra priešinga gyvenimo tikrovei, nes religija jėga griaunama, o ateizmas prievarta brukamas tautai.

4. Tarybinei Konstitucijai garantuojant sąžinės bei religijos laisvę, logiškai sprendžiant būtų net juokinga reikalauti arba prašyti leidimo savo kieme pasistatyti koplytėlę ar kryžių. Ateistams, žinoma, nesvarbi nei Konstitucija, nei žmogaus teisė: jie fanatiškai naikina visa, kas tik siejasi su religija. Tai liudija kelis kartus nuteriotas Kryžių kalnas, vandališkai sunaikinti pakelių kryžiai ir religiniai paminklai Plungėje, Pajūryje, Kelmės kapinėse ir visoje Lietuvoje; sudegintos ir sandėliais paverstos bažnyčios.

(Bus daugiau)

Trečiadienio generalinėj audiencijoj popiežius Jonas Paulius II-sis turėjo ir ypatingą grupę — Italijos Orfei cirko narius, kurie po audiencijos surengė 20 min. spektaklį. Viena 9 metų mergaitė tarė žodį: "Mes norime Tave pradžiuginti. Mes dažnai savo darbe rizikuojame gyvybėm is. Jei gali, prisimink mus savo maldose". Nuotraukoje popiežius stebi cirko klaunus, kurie boksavosi su kengūra.

ŽENEVOS ATOMO GINKLŲ DERYBOSE

(Tęsinys)

Sovietų prezidentas Brežnevas, kalbėdamas apie ginklų pusiausvyrą Vakarų Vokietijos vizito metu, teigė, kad sovietai turi visų tipų žemėje iššaunamų raketų 496, o povandeniniuose laivuose — 18.

Derybose plačiau bus paliesti karinės aviacijos klausimai. Brežnevas pripažino, kad sovietų karinė aviacija turi 461 lėktuvą, kurie gali nešti branduolines bombas. Nato karinių ekspertų nuomone, tokių lėktuvų sovietai ir kitos Varšuvos sutarties narės gali turėti daugiau 2,000. Tarp tų lėktuvų yra TU — 26, Vakaruose vadinamų "Backfire". Jų sovietai turi tarp 85 ir 95. Lėktuvų kovos laukas yra 1,600 mylių, jie neša iki 8 tonų AS — 4 ir AS — 6 raketų. Kitos dvi sovietų branduolinių lėktuvų rūšys: TU — 22 ir TU — 16, Nato kodo vardyne žinomi kaip "Bliders" ir "Badgers". Pirmųjų sovietai turi 125, o antrųjų — 310.

Šalia bombonešių sovietai dar turi 480 SU — 24 ir 500 MIG — 27. Sovietai šių naikintuvų — bombonešių jėgų nepriskiria prie strateginių branduolinių ginklų, tačiau juos labai nesunku pritaikyti atominėms bomboms. SU — 24 galėtų paimti šešias tonas raketų, o MIG — 27 neša tris tonas.

Kaip Vakarų stebėtojai pervertina sovietų lėktuvus, taip ir sovietų žvilgsnis į Nato lėktuvus skiriasi nuo Vakarų. Amerikos Europoje laikomi 164 F — 111 bombonešiai, kiekvienas gali nešioti iki 800 kilotonų atominių bombų. Amerikos dar naujesnis FB — 111, kurie Europoje nelaikomi. Branduolinius užtaisus gali nešti ir 265 Amerikos F — 4. Sovietai prie branduolinių JAV bombonešių priskaito ir Šeštojo JAV karo laivyno lėktuvus Viduržemio jūroje.

Negana to, sovietai tvirtina, kad Nato branduolines jėgas praturtina ir prancūzų bei britų karinė aviacija. Britanijos aviacijos Vulkanai, kurių britai turi 56, yra pilnai strateginiai bombonešiai. Jie ginkluoti branduolinėmis "Blue Steel" raketomis. Bombonešių skridimo spindulys su vienu kuro paėmimu yra 2,875 mylios.

Prancūzų kontribucija į Vakarų branduolinės aviacijos inventorių yra 33 Mirage — 4 bombonešiai, ginkluoti AN — 22 atominėmis bombomis po 60 kilotonų kiekviena. Šalia tų ilgų distancijų bombonešių, prancūzai dar turi penkias eskadriles Mirage — 3 ir Jaguar lėktuvų, tačiau tie lėktuvai Prancūzijos klasifikuojami kaip trumpų atstumų strateginiai ginklai.

Sovietų diplomatai teigia, kad strateginiais ginklais reikia laikyti Amerikos F — 4 naikintuvus — bombonešius, tai, panašiai, tie lėktuvai ir kitose Nato šalyse gali būti lengvai pritaikyti atominių bombų nešiojimui. Vien Vakarų Vokietija turi 60 F — 4 lėktuvų. Jų turi: Belgija, Italija, Graikija, Turkija ir Olandija.

Pirmaisiais Ženevos derybų mėnesiais teks daug kalbėti apie paprastą aritmetiką. Teks išspręsti, kurie ginklai branduoliniai, kurie — ne. Kurios raketos strateginės, o kurios — ne. Amerikos delegatas Paul Nitze, 74 metų, yra patyręs derybų dalyvis, puikiai žinąs sovietų triukus. Maskvos diplomatiniuose sluoksniuose sovietai jau įrodinėja, kad "Pershing — 2" raketos ne tik padidintų pavojų Sovietų Sąjungai, bet galėtų prisidėti prie branduolinio karo sukėlimo "per klaidą". Sovietų argumentas toks: "Jei jūs paleistumėt savo strateginę Minuteman raketą iš JAV-bių, mes dar turėtumėme 20 minučių paleisti savąsias raketas. Mūsų vadai dar turėtų laiko paskambinti į Baltuosius Rūmus ir pasiteirauti, ar jūs jau pradedate puolimą, ar įvyko kokia klaido. Tačiau su "Pershing — 2" raketomis tokio laiko skambinimams nebebūtų. Tos raketos iš Vak. Vokietijos į mūsų taikinius skristų tik 6 ar 8 minutes. Mums tektų skubėti "paspausti savo mygtukus", kalba sovietų pareigūnai Maskvos diplomatiniuose suėjimuose. Kai kurie net užsimena, kad, jei Amerika nebandys rimtai susitarti Ženevos derybose ir atgabens į Europą savo sparnuotąsias ir "Pershing 2" raketas, sovietai bus priversti dislokuoti savo SS — 20 raketas Kubos žemėje. Tuo būtų atsakyta į Amerikos raketų dislokavimą sovietų pašonėje.

(Pabaiga)

DIDELĖ AUDRA BALTIJOS JŪROJE

Klaipėda. — Tuo pačiu metu, kada Šiaurinėje jūroje siautė didelė audra, padariusi sunkių nuostolių laivininkystei ir naftos gręžinių įrengimams, audra palietė ir Baltijos jūrą. Lapkričio 23 — 25 dienomis vėjo gūsiai siekė iki 30 metrų per sekundę, kas laikoma vidutiniu uraganu.

Klaipėdoje ant šiaurinio jūrų prekybos molo bangos išmetė perpus lūžusį naftos tanklaivį, Gibraltare registruotą, 'Globe Asimi'. Laive buvusi nafta pasipylė į jūrą. Laivą gelbėti ir surinkti vandenyje išsiliejusią naftą buvo atsiųsta, kaip rašo Vilniaus "Tiesa", galinga gelbėjimo technika iš Ventspilio ir Leningrado. Naftą siurbė 80 asenizacinių mašinų, laivas "Naftininkas". Apie 1,000 žmonių keturias dienas dirbo tiesdami plūduriuojančias užtvaras, kad nafta nepasiptų į Kuršių marias ir į Baltijos jūrą. Audringa jūra ne kartą užtvaras nutraukė, jos buvo tiesiamos iš naujo. Laimingu atveju kelias dienas pūtė stiprus Vakarų vėjas, sustūmęs vandens paviršiuje plūduriuojančią naftą prie Klaipėdos krantinių. Čia nuo jūrų prekybos uosto iki vakarų laivų remonto dirbtuvių, kelių kilometrų ilgio ruože, atkakliai buvo semiamas mazutas — vandenyje sukietėjusi alyva. Klaipėdiečiams padėjo kaimyninių uostų žmonės ir mašinos.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vakarų Berlyne buvo suimti penki šnipai: keturi sovietai ir vienas vokietis. JAV karinė įstaiga įteikė sovietų štabui griežtą protestą ir atidavė suimtus rusus, vienas jų — aukštas diplomatas. Šnipai buvo susitarę susitikti su JAV kareiviu, kuris turėjęs atnešti slaptų dokumentų, tačiau jis papasakojo savo dalinio vadui apie bandymą jį užverbuoti agentu.

— Irano radijas paskelbė, kad du Irako lėktuvai bombardavo Teherano priemiestį, užmušė 8 žmones.

— Zaires prezidentas Mobutu Washingtone pareiškė korespondentams, kad jis planuoja atgaivinti diplomatinius ryšius su Izraeliu. Ryšiai buvo nutraukti, išreiškiant simpatiją Egiptui, po 1973 metų karo. Jis pasakė, kad Zarė duos Čado taikos priežiūros kariuomenei 2,000 kareivių.

— Korsikos saloje lėktuvo avarijoje žuvusių jugoslavų skaičius pakilo iki 180. Jų tarpe šeši įgulos nariai.

— Prie Londono ore vos nesusidūrė keleivinis 747 lėktuvas su kitu lėktuvu, kurį vairavo karalienės vyras, princas Pilypas. Kai kurie laikraščiai rašo, kad jis jau per senas skraidyti.

Nauja Ispanijos vyriausybė

Madridas. — Ispanijos premjeras Calvo Sotelo pristatė karaliui Juan Carlos savo naują ministerių kabinetą, kuriame yra keturi nauji veidai. Jų tarpe — moteris Soledad Becerril Bustamante, nauja kultūros ministerė. Svarbiausios ministerijos liko nepakeistos. Daugiausia kalbų sukėlė gynybos ministeriu paliktas civilis Alberto Oliart. Opozicija reikalavo, kad šią ministeriją tvarkytų karininkas, tuo sustiprindamas valdžios kontrolę ginkluotoms jėgoms.

Ispanijos užsienio reikalų ministerija paskelbė, kad ruošiamasi vėl atidaryti, po 12 metų, Ispanijos — Gibraltaro sieną. Derybos su Britanija vykstančios planingai. Premjeras Calvo Sotelo rengiasi aplankyti Britaniją sausio 8 d. su oficialiu vizitu.

BRUTALUS TIKĖJIMO SLOPINIMAS ALBANIJOJ

Graikijos stačiatikių Bažnyčios vyskupai griežtai pasmerkė religinės laisvės slopinimą Albanijoje. Savo visuotinės asamblėjos proga paskelbtame pareiškime graikų vyskupai su neapsakomu skausmu konstatuoja, jog apie keturi šimtai tūkstančių graikų stačiatikių, gyvenančių pietinėje Albanijoje, yra brutaliai verčiami gyventi be Dievo ir be tikėjimo. Toje Albanijos srityje nebėra vyskupų, nė vienam kunigui nėra leidžiama eiti savo pareigas, visos bažnyčios buvo paverstos muziejais arba pasilinksminimo vietomis ir tūkstančiai tikinčiųjų yra įkalinti vien todėl, kad yra krikščionys. Jokiame kitame ateistų valdomame totalitariniame krašte nėra vykdomas toks brutalus tikėjimo slopinimas. Graikų stačiatikių vyskupai kreipiasi į Stačiatikių Ekumeninį Patriarchatą, į Krikščioniškųjų Bažnyčių Ekumeninę Tarybą, į visų krikščioniškųjų Bažnyčių vadovus, taip pat į Jungtinių Tautų organizaciją ir į viso pasaulio visuomenę atkreipti dėmesį į krikščionių persekiojimą Albanijoje ir kviesdami visus paraginti Albanijos vyriausybę, kad ji nustotų persekiojusi tikinčiuosius ir atstatytų tikėjimo laisvę, kurią užtikrina Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracija ir kitos tarptautinės sutartys. Graikijos stačiatikių vyskupai kviečia nelaiminguosius savo brolius Albanijoje ir toliau likti tvirtais savo tikėjime į Kristų, užtikrindami, kad Graikijos stačiatikių Bažnyčia melsis ir veiks už pilnos religinės laisvės atstatymą Albanijoje.

Taikingas Varšuvos pakto pareiškimas

Bukarestas. — Rumunijoje pasibaigė Varšuvos sutarties valstybių užsienio reikalų ministerių suvažiavimas. Paskelbtame komunikate sakoma, kad Varšuvos pakto jėgos neturi intencijų smogti pirmą branduolinį smūgį, jei kiltų karas. Priešingai, sutarties šalys panaikintų savo karinę sąjungą, jei tą patį padarytų Nato šalys. Pareiškime Vakarai kaltinami dėl tarptautinio klimato pablogėjimo ir karo pavojaus didėjimo.

Komunikate rašoma, kad valstybė, kuri pirma panaudotų branduolinį ginklą, padarytų didžiausią nusikaltimą prieš visą žmoniją. Varšuvos pakto šalys niekada nesiekė ir niekad nesieks karinio pranašumo, sakoma pareiškime.

— Naujoji britų socialdemokratų partija laimėjo parlamente dar vieną narį Ronald Brown, kuris perėjo iš darbo partijos. Socialdemokratai dabar parlamente turės 25 atstovus.

Greit susitiks Vokietijų vadai

Bona. — Vakarų Vokietijos vyriausybė paskelbė, kad kancleris Schmidtas ateinančią savaitę vyks į Rytų Vokietiją susitikti su komunistų partijos vadu Erichu Honeckeriu. Kanclerio spaudos ryšininkas Kurt Becker pasakė, kad šis susitikimas bus dialogo tarp Vakarų ir Rytų tęsinys. Bus kalbama apie santykių stiprinimą, ekonominius klausimus ir padėtį Europoje.

Kancleris buvo sutikęs Honeckerį 1975 m. Helsinkyje ir vėliau matėsi su juo Jugoslavijoje per prezidento Tito laidotuves, tačiau vokiečių žemėje abu vadai nebuvo susitikę jau nuo 1970 metų. Pasimatymas planuojamas gruodžio 11 d. Rytų Vokietijoje.

— Belgijos karalius pavedė buvusiam užsienio reikalų ministeriui Charles Nothomb sudaryti vyriausybę.

— Britanijos vyriausybė, kovodama su ekonomine krize, pakėlė piliečių mokesčius už sveikatos patarnavimus, padidino savivaldybių mokesčius ir valdiškų butų nuomas.

Lenkijos milicija išvadavo mokyklą

Varšuva. — Lenkijos vyriausybė panaudojo miliciją užbaigti ugniagesių mokyklos "sėdėjimo" streiką. Mokyklos rūmus buvo užėmę 320 pusiau karinės ugniagesių akademijos kadetai, specialiomis uniformomis. Jie reikalavo, kad jų mokykla būtų perduota švietimo ministerijai. Dabar ji yra vidaus reikalų ministerio žinioje.

Milicija puolė mokyklos pastatą, išlaužė duris ir langus, nupjovė grandines ir spynas, kurias užkabino studentai. Puolime būrys milicininkų nusileido helikopteriu ant rūmų stogo. Studentai nesigynė. Jie buvo susodinti į autobusus ir išvežti į miesto pakraščius. Mokykloje rasti "Solidarumo" veikėjai ir kitų mokyklų ar įmonių atstovai buvo suimti ir nuvežti į policijos įstaigą apklausinėjimui.

Šimtai žmonių stebėjo milicijos puolimą, triukšmavo, koliojo milicininkus, giedojo Lenkijos himną. Susirėmimų nebuvo. Vienas suimtas kadetas pasakė, kad jų niekas nemušė, tik šiek tiek apstumdė. Šis puolimas išvadavo mokyklos direktorių pulk. K. Smolarkiewicz, kurį studentai laikė uždarę jo kabinete.

"Solidarumo" vadas Walesa ragino minią laikytis nuosaikiai, tačiau visoms Varšuvos įmonėms įsakyta paskelbti "streiko budėjimą".

Amerikos naujasis ambasadorius Prancūzijoje Evan Galbraith (kairėje) įteikė skiriamuosius raštus Prancūzijos prezidentui Francois Mitterrandui. Ambasadorius puikiai kalba prancūziškai.

KALENDORIUS

Gruodžio 4 d.: Jonas D., Barbora, Vainotas, Liugailė.

Gruodžio 5 d.: Sabas, Krispina, Vintilas, Alanta.

Saulė teka 7:00, leidžiasi 4:20.

ORAS

Debesuota, gali snigti, temperatūra dieną 36 l., naktį 25 l.

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybauskas
Telef. — namų 847-1729
4144 So. Maplewood, Chicago, IL
Įstaigos 269-7557 60632

APYSKAITINIS PRANEŠIMAS SĄJUNGOS SUVAŽIAVIME

(Tęsinys)

Vadovų kursai

Jau daugelį metų kalbame apie vadovų paruošimą. Po didelių vargų ir trijų metų prašymo esame dviem savaitėms išrūpinę lietuvišką Tėvų pranciškonų vasarvietę Wassagoje, netoli Toronto. Tikimės, kad naujoji Centro valdyba ten suruoš vadovų parengimo kursus.

Dr. Nasvytis

Šiemet mus negrįžtamai apleido žymus sporto darbuotojas, šachmatininkas inžinierius Algirdas Nasvytis. Jo labai pasigesime.

Santykiai su LB

Nuo pat pradžių siekėme suartėjimo su vienintele išeivijos plačiąja jungtimi - Lietuvių bendruomenės organizacija.Ta kryptimi skatino ir tuometinis Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas Bronius Nainys. Nelikome ir mes jam skolingi. Po jo atėjo kiti.

Dabar, pasisekus Toronte Pasaulio lietuvių dienoms, dažnų Bendruomenės veikėjų yra pamirštama, kad ne tik mintis Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms atėjo tik iš mūsų, netikėkite pasigyrimams, bet iš mūsų atėjo ir visas Pasaulio lietuvių dienų konceptas. Ne kam kitam, bet mums dėkinga turėtų būti Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba už tai, kad ji tapo Dienų vyriausiuoju. Ne kam kitam, bet mums ji turėtų būti dėkinga už tai, kad jai nukrito nevienas, kad ir kiek nusmukęs, kanadiškas doleris. Ne jie mums davė, kaip kartą išsireiškė Vytautas Kamantas, bet mes jiems. Nesvarbu, iš tikrųjų, kas kam, svarbu kad tik lietuviškam reikalui; svarbu, kad nebūtų tauškalų, kad nebūtų netiesos, kurios per daug iš Bendruomenės žmonių tuo reikalu girdime. Tai reikia viešai pasakyti.

Tačiau tai, jidiškai sakant, buvo "vakar", o kaip šiandien. Nežiūrint, kad patyrėme eilę nesklandumų su dabartine Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba, nežiūrint, kad mes, sportininkai, jaučiamės esą įstatyti jei ne priešininkų, ar net ir priešų, tai bent paklusniųjų vieton, mes tokiais nesijaučiame ir tokiais nesam. Niekad nesišalinome nuo bendradarbiavimo su Lietuvių bendruomene. Nemanome, kad šalintumės ir ateityje. Tiktai ateinančiai Sąjungos vadovybei čia patariame pastebėti kad ne visi yra tokie idealistai, kokiais mes bent stengėmės būti.

Centro Valdybos darbai

Štai jau ir šeštas ir paskutinis mano, kaipo Šalfo centro valdybos pirmininko, pranešimas suvažiavimui.

Buvo sunkūs laikai prieš šešerius metus, perimant Sąjungos vadovybę. Ją perėmėme, kai nebeatsirado kitų, kai Sąjunga jau stovėjo prie nebuvimo. Nebuvo lengva sukviesti žmones į Centro valdybą, į apygardas, į sekcijas. Ačiū Dievui, viskas pavyko.

Pradėję darbą, rūpinomės kaip išeiti iš rutinos, kaip sukrėsti, kaip sujudinti visą mūsų sportinį gyvenimą. Pasiūlėme ruošti Pasaulio lietuvių sporto žaidynes, nors negalvojom, kad tai pavyks, kad tai buvo realu. O pavyko! Tai kainavo daug rūpesčio, lakstymo, šeimos apleidimo ir pinigo — vien australiečių atkvietimas pareikalavo 24,000 dol. Juk žaidynes nutaręs sąjungos suvažiavimas piniginiai nusiplovė rankas. Dirbančių rankų buvo nedaug, o pavyko!

Ne visur sekėsi, kaip norėjome. Sakysim, pasaulio lietuvių sąjungos įsteigimas įklimpo. Ne dėl Centro valdybos, ne dėl Sąjungos neryžto, bet, kad neatsispyrėm pašalinėms jėgoms, turinčioms savus, mums nesuprantamus išskaičiavimus.

Kruopščiai tvarkėme Sąjungos piniginius reikalus. Sąjungos iždą gavę su nepilnais trimis tūkstančiais, naujai Centro valdybai perduosime su septyniais. Tai dar ne viskas — Istorijos fonde lieka 6,000 dol., Free Olympiad kasoje 500 dol., sporto fonde 34,000 dol. Taigi nukeliavome nuo trijų iki keturiasdešimt tūkstančių.

Sunkiai sukauptų lėšų nemėtėme be reikalo, nors reikalavimų buvo daug, pasklidus gandui, jog Centro valdyba yra labai turtinga. Leidome tik patiems būtiniausiems darbams. Iš mūsų Revizijos komisijos nei kitų negirdėjome priekaištų dėl atskaitomybės. Kai Toronto Pasaulio lietuvių dienų atskaitomybėje buvo didžiausia maišatis, žaidynių atskaitomybei nebuvo jokio priekaišto. Nežinau, ar piniginėje atskaitomybėje būtume buvę tiek tvarkingi, jei ne mūsų iždininkas Jonas Nešukaitis, kuriam visi turėtume būti dėkingi už jo pareigingumą, darbštumą, tvarkingumą ir — kantrybę.

Po šešerių metų Sąjungos vadovybę apleidžiame ramia sąžine. Jaučiamės atlikę beveik viską ko iš mūsų būtų galima reikalauti. Patys gerai žinome savo trūkumus, neatliktus darbus. Manome, kad atliktieji darbai atsveria neatliktuosius. Atėjome: nuo nebeišrinkimo Centro valdybos iki suvažiavimo, kuriame siūlomi net keli sąrašai; nuo beveik piniginio bankroto iki, palyginamai, pilnos kasos; nuo mūsų bendruomenės visiško nesiskaitymo su sportininkais iki konferencijų su Bendruomenės viršūnėmis.

Paliekame Sąjungą, įpusėję sporto istoriją, įsteigę archyvą, įsteigę ilgalaikę finansinę Sąjungos gyvybę garantuojantį sporto fondą.

Kaip savo lyg programiniame pasikalbėjime "Draugе" 1976 metais pastebėjau: (cituoju) "vadovybės pareiga žiūrėti, kad natūrali trintis nebūtų stabdžiu visai sportinei versmei. Stengiamės būti lygintojais (ne įsakinėtojais)". Man atrodo, kad tokiais ir išlikome. Ne įsakymais, ne nurodymais vadovavomės, bet įtikinėjimu, sutarimu, kiek įmanoma nešališkais sprendimais, dažnai net nuolankumu. Mums yra nepaprastai džiugu (ir tai jau didelis atpildas), kad šiandien Sąjungoje susikalbame. Jei kam kas nepatiko, tai bent nekenkė, jei kas godžiai laukė mūsų subyrėjimo, tai į jį per daug nestūmė. O kiti dorai prisidėjo, gyrė mūsų darbus (kartais net per daug). Ačiū ir vieniems ir kitiems.

Šešeri metai yra ilgi, ypač savanoriškame darbe. Stengėmės nepavargti ir atlikti viską, kiek sąlygos ir jėgos leido. Daug užsimojimų neįgyvendinta, daug sportinių dirvonų neišarta. Iš kitos pusės, ką beveiks mus sekantieji?

Abejose Centro valdybos Toronte kadencijose ištisai išbuvo Pranas Berneckas, Jonas Nešukaitis ir Algimantas Banelis. Dabartinėje valdyboje yra dar Sigitas Krašauskas, Mečys Empakeris, Mindaugas Leknickas, ir Algirdas Bielskus. Valdyboje dar yra buvę Stasys Dargis, Ramūnas Underys ir Antanas Liūdžius. Visi valdybos nariai visą laiką dirbo sutartinai.

Padėkos

Baigdamas, noriu nuoširdžiai padėkoti visiems Centro valdybos nariams, ypač ištisai jose išbuvusiems Jonui Nešukaičiui ir Algimantui Baneliui už malonų bendradarbiavimą sėkmėse ir krizėse. Apygardos vadovams, sekcijų vadovams, Garbės teismo ir Revizijos komisijos nariams už darnų darbą.

"Draugo" sporto skyriaus, "Pasaulio lietuvio", "Tėviškės žiburių" redaktoriams už sporto propagavimą. Pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizacinio komiteto ir komisijų nariams už vertingą talką. Australijos lietuviams sportininkams už ilgai atmintiną brolišką ir seserišką bendravimą. Kanados Lietuvių fondui ir JAV lietuvių fondui už piniginį ramstį. Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybai, Kanados LB Krašto valdybai, JAV LB Krašto valdybai už moralinę ir piniginę paramą; ir visiems, darbu, pinigu ar gera valia prisidėjusiems prie sėkmingos Šiaurės Amerikos lietuvių sportinės veiklos per praėjusius šešerius metus.

Sekančiai Centro valdybai linkime neapleisti mūsų sąjungos ir siekti dar platesnio, dar gyvesnio, dar lietuviškesnio sportinio gyvenimo išeivijoje.

Pranas Berneckas,
ŠALFASS-gos Centro valdybos pirmininkas.

Pabaltiečių varžybose Chicagos latviai kovoja dėl kamuolio prieš Cicero "Ateitį". Nuotr. J. Degučio

LENA VALAITYTĖ PADEDA FUTBOLUI

Garsi Vak. Vokietijos populiarios muzikos dainininkė Lena Valaitytė įdainavo plokštelę "Adios Espana" paremti V. Vokietijos futbolo rinktinei, kuri neseniai kvalifikavosi pasaulio futbolo pirmenybėms Ispanijoje. Numatoma tų plokštelių parduoti 500.000; kiekvienas rinktinės žaidikas gautų po 20.000 DM.

Vytautas A. Krikščiūnas

Dainininkė Lena Valaitytė tarp garsiųjų Vokietijos futbolo rinktinės žaidėjų Breitner ir Rummenigge.

TRUMPAI

— **Tinklinio** turnyras pabaltiečių klubams, turėjęs įvykti lapkričio 28-29 d. Chicagoje, atidėtas į gruodžio 19-20 d., taip pat Chicagoje. Suinteresuoti klubai turi neatidėliotinai skambinti apygardos vadovui Z. Žiupsniui, telef. (312) — 776-6412.

Datos pakeitimo priežastis buvo latvių jaunimo kongresas, įvykęs lapkr. 28-29 d. Užsiregistravę klubai šiai datai jau sutiko dalyvauti ir gruodžio mėn. 19-20 d.

— **Teniso** pirmasis "round robin" turnyras, organizuojamas Chicagos lietuvių lauko teniso klubo, įvyks šeštadienį, gruodžio 5 d., 8 val. vak. Hinsdale teniso klubo aiškštėse. Po varžybų įvyks klubo metinis susirinkimas ir naujos valdybos rinkimai.

— **Baltų atletikos federacijos** metinis suvažiavimas įvyko pereitą savaitgalį Toronte, lietuvių Prisikėlimo parapijos patalpose. Buvo išrinkta nauja federacijos valdyba ir suruoštas banketas.

— **Vytas Gerulaitis** laimėjo tarptautinį turnyrą Johanesburge, P. Afrikoje, baigmėje įveikęs J. Boroviak 6-4, 7-6, 6-1. Jis gavo 37.500 dol., bet už ginčus su teisėju vėl buvo nubaustas 450 dol. Pagal "New York Times" jis šiuo metu yra vėl pakilęs į 5-tą vietą pasaulyje.

Detroito lietuvių jaunimo ledo rutulio komanda su savo rėmėju Stasiu Geldžiu, Stanson kompanijos savininku (I eilėje antras iš kairės). Nuotr. J. Urbono

FUTBOLAS

Iš kvalifikacinių

12-toms pasaulio pirmenybėms ateinančią vasarą Ispanijoje visos kvalifikacinės rungtynės turi būti užbaigtos iki gruodžio 19 d. Jose dalyvaus 24 kraštai: 14 iš Europos 4 iš P. Amerikos ir po du iš Afrikos, Azijos ir Centrinės bei Šiaurės Amerikų.

Europoje varžybos buvo itin karštos ir pilnos staigmenų. Ypač sunkiai, nugalėjusi Vengriją 1-0, pagaliau kvalifikavosi Anglija. Prancūzija įveikė Olandiją 2-0 ir pasaulio vicemeisteriui užsidarė durys. Lengvai kvalifikavosi V. Vokietija, Jugoslavija ir Sov. Sąjunga, paklupdžiusi Valiją net 3-0. Įdomu, kad Centrinės Amerikos grupėje USA rinktinė ir Kanada nebeturi vilties, gal net ir Meksika, nes netikėtai pirmauja Hondūras ir El Salvadoras.

Iškilus lietuvis tenisininkas Rolandas Grybauskas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $40.00. Foreign countries $42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$42.00	$25.00	$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	$46.00	$26.00	$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$42.00	$25.00	$17.00
Užsienyje	$42.00	$25.00	$17.00
Kitur — Amerikoje	$40.00	$22.00	$15.00
Savaitinis	$28.00	$17.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antrad. ir penkt. 10-4. šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000. Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.

Tel. 372-5222, 236-6575
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2—7) šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMANTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiad., ketvirtad. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Džiaugsmai ir mintys

SIMPOZIUMUI PRAŪŽUS

Mokslo ir kūrybos simpoziumas Chicagoje buvo toks didingas, kad jis pasiliks neužmirštas ilgus dešimtmečius visiems, kurie jame dalyvavo. Juk tik kas ketvirti metai mes susilaukiame tokio gausaus mūsų pirmaujančių intelektualų, talentingųjų žmonių bendro subuvimo. Ateiviai lietuviai, kurie nuo praėjusio šimtmečio ar nuo šio pradžios garsėjo tik kaip kasyklų ir skerdyklų darbininkai, dabar jau renkasi būdami universitetų ir kolegijų profesoriai, knygų autoriai, įvairių pirmaujančių bendrovių ekspertai ir egzekutyvo nariai, kurie savo išsimokslinimu, gabumais, išradimais rungtyniauja su šio krašto atitinkamų sričių pirmūnais.

Klausantis įvairių paskaitų, buvo nuoširdžiai galima didžiuotis, kad mes turime tokių aštrių ir jaunų protų, tokių aukšto išsilavinimo žmonių, kurie jaučia ryšį su tauta, iš kurios iškilo, ir kurie nori bendrauti su savo žmonėmis.

Jeigu lituanistinėse mokyklose, kur jau buriasi mūsų rinktinis prieauglis, pertraukų metu daugiau girdisi anglų kalba, šiame simpoziume Jaunimo centre jokiuose tarpusavio pasikalbėjimuose nesigirdėjo kitokios kalbos, kai tik lietuvių. Net teko girdėti vienos dalyvės pastabą vienam lektoriui: "Girdėjau jus praeitame simpoziume ir dabar. Kaip didelė pažanga lietuvių kalboje padaryta".

Malonu buvo, kad pavyko įtraukti net ir vieną kitą kitatautį lituanistą į šį simpoziumą. Tarp paskaitininkų buvo Chicagos universiteto kalbotyros departamento vedėjas Bill J. Darden. Šis amerikietis tiek pramoko lietuvių kalbos, kad net universitete skaito paskaitas iš lietuvių kalbotyros. Šiame simpoziume taip pat dalyvavo Chicagos universiteto Eric Pratt Hamp, indoeuropiečių kalbotyros profesorius. Jis tiek išstudijavęs lietuvių kalbą, kad mūsų kalbotyros temomis rašo leidiny "Baltistica" ir kituose tarptautiniuos kalbotyros žurnaluos..

Simpoziumas buvo turtingas ne vien mokslininkais ir kūrėjais, kurių — vien paskaitininkų — buvo netoli 160, bet ir labai gausus sritimis, kurios buvo apimtos. Gal net per gausus, kad kartais tuo pat metu sesijos buvo aštuonetoje salių, daugeliu atvejų įdomios, kad klausytojui nelengva buvo išsirinkti, kur pasukti. Kai kurie net kelia balsą, ar nereikėtų ateityje arba simpoziumo dienas padauginti, arba apimti kiek mažiau sričių, kad būtų įmanoma daugiau tomis paskaitomis pasinaudoti. Tačiau abidvi suminėtos galimybės turi ir savų minusų, ir gal dar ateinantis simpoziumas už ketverių metų bus sušauktas pagal tą patį planą.

Dauguma paskaitininkų buvo aukšto lygio. Švytėjo jų proto įžvalgumas, rūpestingas pasiruošimas ir sugebėjimas savas mintis patraukliai perteikti. Tačiau pasitaikė vienas kitas ir kiek mėgėjiško lygio, gal ir perteikęs pluoštą faktų, nesigilindamas į jų reikiamą analizę. Pasitaikė ir vienas kitas šuolis į šalį. Vienas jaunas mokslininkas savo paskaitoje ėmė kalbėti apie "ortodoksijos varžtus". Bet į ortodoksijos sąvoką juk įeina ir priėmimas tam tikrų pagrindinių tiesų, kurių kaip tokių negalima pagal savo nuožiūrą atmesti. Į ortodoksiją juk galima įskaityti ir Lietuvos bei religijos meilę, bet tai nėra varžtai. Prelegentas suminėjo, kad kai kurie mūsiškiai nuo ortodoksijos nukrypo į egzistencializmą, kuris irgi išblėso. Beliko tik kažkoks nihilizmas, kurio idėjos mums būtų žalingos.

Šiame simpoziume gal kiek ryškiau negu anksčiau reiškėsi polinkių į liberalizmą. Vienu kitu atveju gal net prasiveržė srovinių nuotaikų, kaip tai atsitiko V. Kavoliui "diskvalifikuojant" kitą mokslininką. Sroviškos nuotaikos nesiderina su mokslo platformos autoritetu. Mokslo katedroje sakomas žodis turi atsispindėti džentelmeniškumu, neturi būti naudojamas kitų pažiūrų mokslininko anekdotiškam pristatymui. Bet toks įvykis buvo išimtis. Pats V. Kavolis buvo įdėjęs nemažai rūpestingo darbo savo paskaitą ruošdamas ir ji savo vertę turi. Simpoziume pamaldomis, invokacijomis, teologijos sesija buvo ir religijai parodytas respektas.

Reikia ypatingai pasidžiaugti simpoziumo leidiniu. Jis pateikia dalyvavusių mūsų mokslo ir kultūros pirmūnų suglaustas biografines žinias, informuoja apie jų paskaitų turinį, papuoštas paskaitininkų nuotraukomis, informacijos pateikiamos lietuvių ir anglų kalbomis. Šis leidinys tai išliekanti kultūrinė vertybė. Jame abiem kalbomis aptartos ir parodos: gintaro ir moterų dailininkių, knygų paroda, inžinierių bei architektų. Net ir nebuvusieji simpoziume iš šio leidinio galės patirti, koks didingas jis buvo ir kokios išliekančios kultūrinės vertybės buvo jame iškeltos. Žinoma, būtų idealu, kad visos paskaitos būtų išleistos. Deja, tai surišta su didelėmis išlaidomis. Bet ir šioje srityje jau daug kas numatyta. "Technikos Žodis" jau savo specialiame simpoziumo leidinyje panaudoja dalį medžiagos. Yra nusistatymas technologijos, inžinerijos, architektūros paskaitas perleisti per "Technikos Žodį" ir paskui išleisti atskiru leidiniu, panašiai, kaip "Technikos Žodis" yra išleidęs knygą "Trečiasis mokslo ir kultūros simpoziumas. Griežtieji mokslai, technologija ir architektūra". Reikia tikėtis, kad mūsų gydytojų leidžiamas žurnalas panašiai padarys. Lituanistines paskaitas anksčiau išleisdavo Lituanistikos institutas. Dabar jis susiduria su finansiniais ir personalo sunkumais, bet reikia tikėtis, kad juos nugalės. Galėtų dalis paskaitų pereiti per "Aidus" ir "Draugo" kultūros priedą, kuris jau dabar susirūpinęs bent duoti eilės paskaitų santraukas. Žinoma, paskaitininkai dar turės galutinai paskaitas paruošti, skaidrių vieton parūpinti nuotraukas ar braižinius.

Surengimas šio simpoziumo buvo didelis užmojis. Tiesiogiai prie jo organizavimo dirbo apie 20 žmonių, o daline talka buvo daugiau prisidėję. Šaukiant simpoziumą buvo pramatyta jo finansinė sąmata 25-30,000 dol. Gal ir pavyks tose ribose išsitekti. Gerai, kad simpoziumas vyko Jaunimo centre, kuris lengviau prieinamas Chicagos lietuviams. Tiesa, čia nėra arti viešbučių, bet tai atstojo visas dienas veikianti kavinė ir daugelio čikagiečių svetingumas ir vaišingumas.

Dauguma mūsų mokslininkų dirba amerikiečių mokslo ir pramonės įstaigose, apsupti svetimos aplinkos. Čia jiems buvo proga arčiau pabendrauti su lietuviškąja publika, paalsuoti lietuviška atmosfera. Prisiminus dar puikų vaidinimą ir literatūros premijos įteikimą, šis simpoziumas buvo labai brangi mokslo ir meno šventė.

J. Pr.

SKIRTINGUS STATISTINIUS METRAŠČIUS PASISKAIČIUS

Įdomesni JAV ir Sov. Sąjungos duomenys

LEONARDAS DARGIS

Vienas mano mielas bičiulis prieš porą savaičių patarė nerašyti straipsnių, taip baisiai apkrautų skaičiais. Niekas, sako, jų daugiau nesupranta. Ir dar pridėjo, ot, prieš porą metų, tai dar rašei kaip žmogus, buvo smagu skaityti.

Labai atsiprašau, bet ką man dabar bedaryti, kai kuo daugiau man metų, tuo dažniau kažkaip su skaičiais susiduriu. Aną dieną užsukau mūsų kaimiško miesto knygynan, žiūriu gi jau beatėjęs naujausias JAV statistikos metraštis. E, pagalvojau, ir vėl teks apvilti savąjį draugą. Metraščiuose, kaip žinot, skaitymo nedaug, o tik skaičiai, skaičiai... Tačiau kokie skaičiai, kaip apdoroti, kokie aiškūs, tik imk ir naudokis, nei perskaičiuoti nereikia. Tai ne sovietiška metodologija.

Pagalbon dar pasitelkiau tų pačių metų tokį subluškusį sovietinį imperinį metraštį daugiau, nei tris kartus plonesnį už JAV konkurentą.

Pradėkime pačiais didžiaisiais skaičiais

JAV 1979 turėjo 2,3688 tril. BTP (gross national product), o 1981 treč. ketvirt., skaičiuojant metiniai, jau 2,957 tril. dabart. dol., o pastoviais dol. (1972) — 1,513 tril. Sov. S. 1979 BTP turėjo 1.0281 tril. dabrt. rb. JAV spaudoj galima rasti aiškinimų, kad esą Sov. S. BTP visai neskaičiuojamos, o tik TP (national income). Pasakos. Sovietines BTP paėmiau iš jų minėto 1979 metraščio. Tiesa, jos jų metrašty tepaminėtos viena eilute ir tik vieną kartą už tai septyneriems metams. 1978 jos buvo 995.7 bil. rb. dydžio, arba per visus metus visas sovietinis ūkis tepaaugo 32.4 bil. rb.

BTP aptarimai skiriasi. JAV BTP susideda iš visų galutinai baigtų gėrybių ir patarnavimų gamybos, o moksliškesnis sovietinis rodiklis — tik iš baigtų medžiaginių gėrybių gamybos, kurios gamybos vyksme taip pavargsta, kad didžiausia dalimi pačios susivartoja, o mažesnioji sudaro naujai sukurtą TP vertę. Iš šitos naujosios vertės, ją perskirstant, atsiranda biudžetas, o iš pastarojo ir „negamybinė sfera" apmokama. Taigi, dialektiškai pliurpiant, nors BTP patarnavimai negaminami, jų šioks toks apmokėjimas, perėjęs skaistyklines pakopas, pagaliau vistiek ateina iš to pačio BTP šaltinio.

„Negamybinė sfera" esanti labai svarbi. Jon gi įeina mokslininkai, be kurių nebūtų pažangios gamybos, net pats Brežnevas, jei jis apmokamas, kaip valdininkas, o ne kaip generolas. Visgi tie negamybininkai, palyginus su gamybininkais apskritai skurdžiau apmokami. Kodėl? Gal dėl to, kad socialistiniame ūkyje kainos (na, ir uždarbiai) nustatoma planingai, kaina gali daugiau ar mažiau nukrypti nuo vertės (P. Kiuberio aptarimas).

Tie nukrypimai nuo vertės tenai daina be galo

Va, iš minėtų BTP TP beliko 430.9 bil. rb., o ir iš tų 107.2 bil. kaupimo, kuris biudžeto keliu grįžo gamybos kėlimui. Likutis, pavadintas vartojimu, irgi ne visas teko gyventojams, o tik po atskaitymo įstaigų vartojimo. Gyventojams, jei imperinės normos panašios į okup. Lietuvos, turėtų būti pavelyta 65.3% visų TP, arba iš viso 281.38 bil. rb., arba 27.37% visų BTP, arba vienam gyv. 1,063.75 rb., arba 531.88 lt.

JAV asm. 1979 vartojimui ne paskirta, o teko 1.5098 tril. dol., arba 63.74% BTP, arba vienam gyv. 6,848 dol.

Arba ir vėl 1979 mėsos visoj imperijoj pagaminta 9,582,000 t, arba po 36.22 kg vienam gyv. Iš to kiekio Baltijos valstybės pagamino 9.5%, o tik Lietuva — 4.84%. Sviesto imperija pagamino 1,325,000 t. Iš to kiekio Baltijos valstybės — 8.8%, o tik Lietuva — 4.04%.

Visos Sov. S. mažmeninė prekyba, įskaitant visų rūšių valgyklas ir restoranus buvo 253,962,000 rb dydžio. Iš jų 131,030,000,000 valgio prekių, arba vienam gyv. už 495.36 rb, arba 247.68 lt, kai 1938 Lietuvos maisto pragyvenimo minimumas suaugusiam buvo 301.56 lt. Be to, jų rodiklyje yra 45.558 bil. suma išleista „kitoms valgomosioms prekėms". Įdomu, ar jas buvo galima valgyti, gal greičiau gerti?

Ką ir kalbėti, JAV atitinkami skaičiai svarūs

1979 mažmeninė prekyba iš viso buvo 886 bil. dol. dydžio. Jos tarpe tik valgiui, be alkoholinių gėrimų ir rūkalų, išleista 267.9 bil. dol., arba vienam gyv. 1,207 dol.

Turime ir keistenybių. Visokiai reklamai 1979 išleista 4972 bil., arba beveik 46% tos sumos, kuri buvo išleista gynybai.

Sovietiniame biudžete ir toliau paskelbta 1979 karo išlaidų simbolinė 17.2 bil. rb sumelė. Kartu tačiau ir amerikiečiai pabudo, skelbdami savo metraščiuose ne tik savo, bet ir Sov. S. karinio pasiruošimo duomenis. Abeji apskaičiuoti dol. JAV 1979 gynybai išleido 108.4 bil., arba vienam asm. 494 dol., o Sov. S. — 153.6 bil., arba po 588 dol. asm., arba daugiau nei valgiui. Padidintos karinės išlaidos nurašomos tiesių tiesiausiai iš BTP, kaip gamybinės išlaidos.

Dėl to nesmagu klausyti, kai krašto vadai kongrese beveik mušasi dėl kiekvieno gynybai leidžiamo dolerio. Net liberalas J. K. Galbraithas teisingai juos moko. Jis suprato, kur sovietinė pramonė suka, matė jos karinį kryptingumą, neribotą net mažesnėmis BTP. Jis ragino suprasti, kad ne išteklių visuma, ne BTP didumas, o jų apgalvotas ir racionalus naudojimas yra lemiamasis veiksnys. Negamybos visuma, o galima panaudoti karinė gamyba nulemia. Civilinė gamyba kaip tik linkusi naudotis ta pramonės dalimi, kuri tinka ir kariniam pasiruošimui. Naujojo karo atveju laiku padidinti karinę gamybą, net karo stovio įvedimu, nebus laiko.

Čiurlionio ansamblis pagerbia savo dainomis muz. J. Žilevičių jo 90 metų sukakties proga. Diriguoja muz. A. Mikulskis.

Nuotr. V. Bacevičiaus

Pianistė Raimonda Apeikytė — interpretatorė

Moterys Lietuvių tautos kultūros istorijoje yra ryškiai pasireiškusios savo kūrybingumu: spalvų ir raštų derinimu audiniuose bei liaudies dainų kūryboje. Visa tai lietuvės moterys yra paveldėjusios iš senųjų kartų ir genetiniai priklauso kūrėjų grupei, kurių potencialai tik neseniai pradėjo rodytis. Atgavus nepriklausomybę ir šiam šimtmetyje susidarius palankesnėm socialinėm pažiūrom bei sąlygom, išaugo didokas skaičius moterų dailininkių, rašytojų ir kompozitorių: Laumenskienė, Dirvianskaitė, Gražina Bacevičiūtė, Brunzaitė, Čerienė, seselė Bernarda, Metrikienė, aš, na ir dabar Raimonda Apeikytė bando savo pirmuosius kompozitorinius kūrybos žingsnius.

Šiuo metu komp. Gražina Bacevičiūtė (nors jaučiasi lenke) yra laikoma viena iš svarbiausių avangardo moterų kompozitorių pasaulyje. Jos lietuvišką kilmę su užsispyrimu gyniau prieš porą metų įvykusioje moterų kompozitorių konferencijoje, Immaculate Hearth College, Hollywoode.

Žinoma, muzikinis komponavimas dar vis yra laikomas vyrų profesija, ir atsispirti vyrų dygliams reikia publikos bei atlikėjų svarumo. Nuo kontrapunkto iki modernių kompozicijos techninių priemonių žinojimo reikia viską įsisavinti, persijoti beveik per matematines formules ir plačioj galimybių sistemoj išlaikyti melodijos liniją, minties vientisumą bei muzikinio galvojimo logiką. Kompozitoriui reikia tų visų priemonių, kad jis galėtų pilnai save išreikšti.

Raimonda Apeikytė iki šiol yra žinoma kaip gabi pianistė, įsigijus mokslo laipsnius Kalifornijos universitete Northridge. Ji yra parengusi 7 solo fortepijono rečitalius ir yra skambinus 11 kartų kaip solistė su amerikiečių simfoniniais orkestrais. Su koncertais apkeliavo Pietų Ameriką, Kanadą ir daugelį miestų Šiaurės Amerikoje. Paskutiniu metu Raimonda Apeikytė pradėjo reikštis ir kaip kompozitorė: sukūrė 5 solo dainas ir kūrinių fortepijonui, su kuriais ji pasirodys rečitalyje, ruošiamam Lietuvių Bendruomenės Los Angeles skyriuj. Koncertas įvyks š.m. gruodžio 13 d., šeštadienį, 8 v. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Koncerto programa bus įdomi savo įvairumu. Pianistė atliks Mozart'o Fantaziją ir Sonatą, mūsų kaimynų latvių kompozitoriaus Janio Medinš „4 dainas" ir Chopino Baladę g-min. Antroje dalyje pasirodys su savo kūryba: solistai Birutė ir Rimtautas Dabšiai atliks 3 dainas. „Atleisk man, Viešpatie" (žodž. Vinco Karoso) padainuos sol. R. Dabšys, „Romansas" (žodž. Putino) ir „Motinai" (žodž. B. Brazdžionio) padainuos sol. B. Dabšienė. „Fantaziją" paskambins pati kompozitorė. Programą užbaigs Enrique Granados ištrauką iš Goyscos suitos „Quegas O La Maya" — „Il Ruisenol" ir virtuoziniu Listo „Mefisto" valsu.

Lietuvių Bendruomenė kviečia Los Angeles visuomenę į šį retą ir įdomų rečitalį.

Giedra Gudauskienė

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS 1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - Valčiūnienė

Nors bene tokia pati ir visos Lietuvos savybė, tačiau pripažįstama, kad pirmųjų, tuo labiau Sūduvos inteligentų, stovėjusių arčiau kaimo žmonių, bent jų tarnybine paskirtimi, yra buvę daugiausia kunigų. Jei nepriklausomybės pradžioje daugeliui darbo sričių trūko specialistų, tai buvo pakankamai vaistininkų ir perteklius kunigų. Paskutinieji net yra buvę užėmę valstybės kūrimo darbe daug atsakingų vietų ir vėliau dar jose dirbę.

Tuo tarpu pasauliečių, išėjusių mokslus, savo krašte pasilikusių pavyzdžių rečiau pasitaikydavo. Jie arba patys negrįždavo, arba neleidžiami grįžti tarnybos nuostatų. Ypač savo krašte ir profesijoj darbą sunkiai gaudavo gimnazijos mokytojai. Parodo J. Jablonskio, Jasulaičio, Armino, Botyriaus, Staniškio, Kriaučiūno ir kitų pavyzdžiai. Tik laisvųjų privatinių profesinių profesinų turėjo teisę pasilikti savame krašte ir sąlygas pragyventi. Todėl Marijampolės gimnaziją baigusių lietuvių, neėjusių į kunigus, žymi dalis pasirinkę gydytojo, vaistininko, teisininko darbą: dr. J. Basanavičius, K. Grinius, V. Kudirka, J. Bagdonas, Staugaitis, Matulaičiai, Bliūdžiai, V. Tercijonas, J. Rugys, V. Pietaris, Pavalkis... Teisininkai — Ciplijauskas, Stankūnas, Skrinka, Vaičaitis, Bukaveckas, Bulota... ir daug kitų.

Kadangi į mokslus būdavo skiriami gabiausi šeimos vaikai, — vienas, rečiau du, rečiau trys, — mokykloje ir namie rodę daugiau palinkimo prie knygų negu prie darbo, tai jų daugumas, neatsižvelgdami į sunkumus, stengdavosi gerai mokytis. Ypač įsiritę į V-ją klasę pradėdavo kilti į pirmaujančiųjų eilę. Sidabriniais ir auksiniais atestatais baigdavo ir iš tų, kuriems tėvai (ar globėjai) nutraukdavo lėšas ar jas sumažindavo dėl atsisakymo eiti į kunigus ar dėl kitų priežasčių. Priežastis, dėl kurių dažnokai tėvai ir rėmėjai atima ar gali atimti vaikus iš „klasių". ypač iš žemesniųjų, žinojo visi vaikai. Žinojo ir mažas Jablonskiukas, būdamas Rygiškių Jonas, papasakojęs savo atsiminimuose. Jis, likęs II-je klasėje antrus metus, bijojo, kad kun. Šipaila, jo dėdulė, supykęs nenutrauktų paramos, o tėvai — nepaliktų ūkyje dirbti. Gelbėdamasis, kaip jis tada suprato ir mokėjo, savo pažymėjime žodžio nekeliamas ištrina ne, prie II prirašo I ir išeina, vietoje nekeliamas, keliamas į III-ją klasę. Tai, žinoma, nusikaltimas. Kažin kaip būtų nuriedėjusi mūsų bendrinė rašomoji kalba, jeigu būtume neturėję Rygiškių Jono? Jo dėdulės būta supratingo: jis, netyčia kitais metais sužinojęs apie vaiko suktybę, jo net nebaręs. O vėliau vis daugiau atsirasdavo tokių tėvų ir dėdulių, kurie klupštelėjusiems vaikams ar globotiniams mokslo nenutraukdavo: žinojo, kad suklupimas gali būti ne vien dėl vaiko kaltės, bet ir tyčia pakišta koja.

Ačiū kun. Šipailai už Rygiškių Joną. O visiems kitiems tėvams už jų vaikus išauklėtus, išmokslintus Sūduvos krašto ąžuolus.

MOKINIŲ GAUSĖJIMO IR MAŽĖJIMO PRIEŽASTYS

Lietuvos valstiečiai, būdami atleisti nuo baudžiavos (1861) geresnėmis sąlygomis negu Rusijos, turtėjo. Tai įgalino Sūduvos kraštą šviestis. Ūkininkai atsigriebę pradėjo gausiai leisti vaikus į mokslus. O tada visi vaikai, ir ne visu 100% atitinką gimnazijos reikalavimus, būdavo priimami.

Pradžioje rusai, nesitikėję lietuvių tautinio kilimo, bet — dėkingumo, nematę tautinio kilimo pavojaus, manė juos gražumu čia perauklėti, tai ne tarė kliūčių gimnazijai augti ir gausėti lietuviais mokiniais. Dar lietuviams įstojimą padėjo palengvinti ir tokie veiksniai.

Tuo tarpu Maskvos universitete lietuvių susipratusių studentų buvo daugiau, negu kituose Rusijos universitetuose. Pagal dr. K. Griniaus atsiminimus, jų daugumas baigusių Marijampolės gimnaziją. Remiantis M. Gustaičio pasakojimu P. Kriaučiūno monografijoje ir Br. Prapuolenio „Šv. Kazimiero Aidai", tie lietuviai studentai susipažįsta su tada buvusiu universiteto docentu Katkovu, iš liberalo po 1863 m. lenkmečio virtusiu monarchistu. Jis matė Rusijai augantį pavojų iš lenkų pusės, ypač veikiant sujungtomis jėgomis su lietuviais, ką yra parodęs 1863 m. sukilimas. Lietuviams studentams pavyksta jį dar stipriau įtikinti lenkų siekimais išlaikyti lietuvius savo pusėje kovai prieš rusus vienos didelės sujungtos valstybės (Liublino unija) šalininkais.

Katkovas, padedamas profesorių Kirkovo, Gerseno, Tortunotovo, kelia lietuvių apsaugojimo nuo lenkų įtakos klausimą leidžiamajame laikraštyje „Moskovskoja Vedomosti". Aidas, atsiliepdamas ir kitoje spaudoje, pasiekia carą Aleksandrą II-jį. Ministeris Delicmovas tą nuomonę palaiko. Jai pritaria ir caras. Progą išnaudoja Maskvos lietuviai studentai, Andrius Matulaitis, Andrius Botyrius... Marijampolės gimnazijos labui. Mokinius priimama net pralenkiant kai kurias įstojimo taisykles — peraugimą ir kitas. Atidaroma I — IV lygiagretės klasės.

(Bus daugiau)

Dr. Leonardas J. Simutis skaito paskaitą Clevelande apie muz. Juozą Žilevičių jo 90 metų sukakties proga. Nuotr. V. Bacevičiaus

"TĖVYNĖS GARSAI" SKELBIA DŽIUGIĄ NAUJIENĄ

Mūsų dienose nedaug gerų žinių ne tik pasaulinėje arenoje, bet ir mūsų lietuviškoje padangėje. Dejuojame, kad laikraščių prenumeratoriai mažėja, lituanistinėms mokykloms trūksta mokinių, politiniuose žingsniuose nelabai lengvai surandame bendros kalbos, lietuviškosios radijo transliacijos stumiamos į tokį laiką, kad klausytojai, norėdami jas sekti, turi atsisakyti poilsio ir vistiek mokėti aukštą kainą.

Ir mūsų "Tėvynės garsai", būdami mūsų gyvenimo neatskiriama dalis per 32 metus, pastaraisiais mėnesiais buvo nustumti į pamotės kategoriją ir laiko ir transliacijų ilgumo atžvilgiu.

"Tėvynės garsai", tegalėdami transliuoti tik kas antrą sekmadienio ankstyvą rytmetį vieną pusvalandį, skurdžiai tegalėjo tinkamai reprezentuoti lietuvius ir tarnauti lietuvių interesui, kuriam jie buvo įsteigti.

Radijo štabas, vadovaujamas Juozo Stempužio, praleido nemažai valandų ieškodami išeities iš šios nelemtos padėties. Buvo kontaktuojamos Clevelando ir apylinkių radijo stotys, vedamos derybos su FCC (Federal Communication Commision), su švietimo įstaigomis, kalbėtasi su įtakingais Clevelando politinio, švietimo ir visuomeninio gyvenimo atstovais.

Laikas bėgo. Radijo klausytojai tirpo, dėmesys lietuviškam žodžiui, muzikai, dainai ir informacijai blėso. Buvo rimtas pavojus, kad "Tėvynės garsai" gali pasitraukti užmarštin ir nustoti to vaidmens, kurį puikiai tesėjo per tris dešimtmečius.

Bet štai, artėjant į kalėdinį laikotarpį, šimtai radijo klausytojų gavo šio turinio laišką.

Malonūs Tėvynės Garsų radijo klausytojai

Pranešame jums gerą žinią. Pradedant 1981 gruodžio 6, Tėvynės Garsų radijo programa bus transliuojama kiekvieną sekmadienį nuo 7 val. vak. iki 8 val. vak. per WJW radijo stotį, kuri girdima AM 850 banga. Tiems, kurie brangina gyvą lietuvišką žodį, dainą ir tautinę kultūrą apskritai, ši žinia yra džiugi, jie jos laukė.

WJW radijo stotis turi galingą siųstuvą, jos transliacijos girdimos beveik visoje Ohio valstijoje iki Columbus miesto. Lietuviškoji programa šioje stotyje kainuos apie 15,000 dol. per metus. Todėl mes kviečiame visus klausytojus savo auka padėti išlaikyti Tėvynės Garsus šioje stotyje bent vienerius metus, kol pradės veikti kita stotis, žadanti duoti lietuviškai programai laiką palankesnėmis sąlygomis.

Mes prašome visų stiprios paramos. Kurie gali būti šimtininkais ar tūkstaninkais ir norėtų, kad jų auka būtų atleista nuo federalinių mokesčių, prašom teirautis pas radijo vedėją, kaip išrašyti čekį. Apie aukos gavimą bus kiekvienam pranešta raštu.

Laukiame jūsų nuoširdžios ir dosnios paramos.

Su gilia pagarba,

Visuomenės atstovai: Kun. G. Kijauskas, S. J., dr. H. Brazaitis, J. Malskis, V. Mariūnas, V. Bučmienė, Z. Dučmanas.

Radijo štabo nariai: M. Lenkauskienė, D. Staniškienė, R. Kudukis, A. Rukšėnas, Jį Stempužis.

Taip pat kitoje stotyje — WZ ZP FM 106 ir toliau bus girdima as antrą sekmadienį 6 val. 30 min. ryto Tėvynės Garsų programa. Jos turinys bus religinės minties. Asmenys, kurie dėl ligos ar senatvės neturi galimybių dalyvauti lietuviškose pamaldose, nuo lapkričio 29 galės girdėti lietuvišką pamokslą ir religines giesmes per per radiją. Šioje programoje taip pat bus skelbiamas dvasinis lietuviškų renginių kalendorius.

Prašom siųsti žinias ir pranešimus Tėvynės Garsų radijo vedėjui šiuo adresu — 4249 Lambert Road, Cleveland, Ohio 44121.

Jungdamiesi į šį džiaugsmą ir Draugo skaitytojai dėkoja visuomenės atstovams ir radijo štabo nariams už jų pastangas grąžinti "Tėvynės Garsus" į vietą, kuriai jie priklauso, ir būti mūsų gyvenimo gyvoji ląstelė padedanti mums išsilaikyti viską tirpdančioje tautų masėje.

Reikiamos paramos "Tėvynės Garsai" susilauks, kaip susilaukdavo ir praeity. Clevelando ir apylinkių lietuviai tą parodė per dešimtmečius. Dabartinių klausytojų dauguma taip greitai nepasikeičia.

Trokšdami geriausios sėkmės, linkime, kad tarp visų kitų numatytų pagerinimų ir naujovių "Tėvynės Garsų" štabo kūrybingi nariai surastų vaistų ir kelią į viduriniosios ir jaunesniosios kartos radijo auditoriją, kuri užtikrintų radijo programos tęstinumą.

V. Rociūnas

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Apylinkės valdyba nutarė ir šiais metais ruošti Naujųjų Metų sutikimą visiems lietuviams. Sutikimas įvyks gruodžio 31 d., ketvirtadienį, 8 v. v. Lietuvių namų viršutinėje salėje. Vaišes paruoš p. Mainelienė, gros G. Mačio orkestras. Stalus ar atskiras vietas užsisakyti pas Aldoną Miškinienę, tel. 486 - 8517 arba Jurgį Malskį, tel. 486 - 9165. Kaina asmeniui $ 17.50. Ir šiemet svečių laukia skanios vaišės, jauki nuotaika, smagūs šokiai.

VAKARONĖ SU CINZO "MONA"

Gruodžio 17 d., ketvirtadienį, 7:30 v. v. Dievo Motinos parapijos mažojoje salėje rašyt. Vacys Kavaliūnas aptars neseniai į knygų rinką atėjusį Edvardo Cinzo romaną "Mona". Pašnekesio tema "Mona ir jos pasaulis".

Belgijoje gyvenantis lietuvis rašytojas Edvardas Cinzas mūsų skaitytojams dar ne taip gerai pažįstamas. "Mona" yra jo trečiasis kūrinys išeivijoje, savo fabula romano "Raudonojo arklio vasara" tęsinys. Cinzas yra drąsus ir originalus prozos žodžio meistras. Vakaronė, skirta romanui "Monai", žada duoti progos gyvoms diskusijoms.

Visi mielai laukiami.

V. M.

MŪSŲ DARBAS IR AUKA

"Žalgirio" šaulių kuopa Clevelande, vykdydama šauliškus įsipareigojimus dirbti tėvynės Lietuvos labui, remti lietuvišką kultūrinę veiklą išeivijoje, lapkričio 15 d. valdybos posėdyje paskyrė aukas spaudai paremti: žurnalui "Karys" 50 dol., "Dirvai", "Draugui", "Laisvajai Lietuvai" po 25 dol.; "Tėvynės garsų" radijo valandėlei 50 dol. ir Lietuvos sukilimo minėjimo komitetui 25 dol.

Be to, Amerikos jaunų moterų lygai Clevelande ir šiais metais prašant, "Žalgirio" kuopos šauliai sutiko dalyvauti tautybių festivalyje, papuošti ir State Theatre pastatyti lietuvišką Kalėdų eglutę. Taip pat Clevelando miesto vadovybei prašant, "Žalgirio" kuopos šauliai-ės sutiko atnaujinti ir vėl pastatyti lietuvišką eglutę Clevelando tarptautiniam Hopkins aerodrome. Sesės šaulės, padedant broliams šauliams, yra įsipareigojusios pastatyti penkias lietuviškas eglutes Clevelando Justice centre ir kitose viešose vietose.

"Žalgirio" kuopos šauliai dėkoja Clevelando lietuvių visuomenei už parėmimą jų veiklos.

E. P.

1920. V. 15 Kaune susirinko Lietuvos Steigiamasis Seimas.

PTICEK & SON BAKERY
SPECIALS EVERY DAY
Tues. — Bread special, 1 lb. loaf normally 74 c., now 3 for $1.49.
Thurs. — Polish Whiskey Rye crispy sour dough white Bread, 74 c. lb.
5523 S. NARRAGANSETT AVE.
PHONE — 585-5500

IF YOUR CAR NEEDS REPAIRS, DON'T WAIT: GET IT FIXED, BEFORE IT QUITS.
See any of the dealers listed below
For Complete Services On Any of Tht Following:
• Auto body repairs — Painting • Tires — Balancing
• Rust proofing — Detailing • Replacement Parts
• Tune-ups — Brakes • Transmission Work
Satisfaction guaranteed at prices that can't be beat.

La Grange Auto
• Complete Mechanical & Auto Body Services
• Engine Diagnosis • Tune-ups
• Transmission Work
• Electrical • Air Conditioning
• Front End Repairs
• Alignment/Brakes
PHONE 579-0104
310 East Burlington, La Grange
24 hr. emergency service call: 579-5666

COMMUNITY AUTO SERVICES
Complete auto body & mechanical Services. Auto painting & damage repairs. Tune-ups, Brakes. Transmission repairs.
5200 W. Monroe Call: 379-1065

D & D AUTOMOTIVE
Complete Auto Repair Service
• Tune-ups • Brakes
• Transm'n Work • Exhaut Systems
• Batteries/Electrical
2641 W. 71st St. — Call 737-4176

MARTIN MUFFLER SALES
The Muffler Pioneer
Complete exhaust systems & shock absorbers for both Foreign and Domestic Autos.
6547 S. Western Ave. Call 737-8200

J & S FOREIGN CAR REPAIR
Complete Auto Services
Volkswagon, Mercedes-Benz, Porsche-Audi and B.M.W.
6801 16th St., Berwyn, Illinois
CALL — 749-3444

EUROPEAN & AMERICAN MOTOR REPAIR SERVICE ON MERCEDES BENZ
Expert Motor Repairs. Mechanics trained in Europe. Sun Diagnostic Service. Towing Service.
• Towing Service
3541 N. Lincoln Ave. Call 929-4288

UNIVERSAL AUTO REPAIR SHOP
Complete Mechanical Services
• Tune-ups • Brakes
• Transmission Repair & Tune-ups
• Batteries and Electrical
8836 S. Mackinaw Ave. Call 768-5528

HECTOR'S AUTO CONSTRUCTTION
Complete Auto Body & mechanical Services: Tune-up, Brakes, Exhaust Systems, Electrical, Transmission, Towing Service.
4750 West North Avenue
Call: 745-3815 — 16
Entrance In Rear

LUNT GARAGE
Specials on: Tune-ups, Winterizing, Brakes, Engine & Transmission Oil Changes, Snow Tire Mounting.
1760 W. Lunt, Chicago, Ill.
CALL: 764-1806

HARRY'S AUTO REPAIR
Under New Management
Comp. body, fender work & mechanical work. Tune-ups, brakes, starters, alternators, exhaust systems & batteries. You name it — we do it.
Ask for Pat John
3244 W. IRVING PK. Tel. 539-9057
Bring this ad for 10% Discount

ARCHER AUTO PARTS
Archer & Kolmar Aves.
4 blocks E. of Cicero Ave.
New - used & rebuilt auto parts for all makes
ALT Starters & Transmissions
Open 6 days a week — Mon.-Sat
5244 SO. ARCHER AVE.
Call 735-5099 or 735-5235

LARGE SELECTION OF WHITE & FLOCKED TREES
6 FT. BALSAM "THE NATURAL LOOK" $69.00 VALUE $49.99
7 FT. MOUNTAIN KING Colorado Balsam $129.00 VALUE $99.99
6½ FT. FOLDAWAY SCOTCH PINE $39.00 VALUE $29.99
Fantastic Selection Of The World's Most Beautiful Decorations
TREE WORLD
HOUSE OF CAMPING LAYAWAY
12842 SO. WESTERN AVE 385-9799
8401 W. HARLEM AVE OAK LAWN 599-2650
STORE HOURS MON. THRU FRI. 10 TO 9 SAT. 10 TO 6 SUN. 10 TO 6

SIUNTINIAI Į LENKIJĄ
Siunčiame jūsų sudarytus siuntinius arba sudarysime siuntinius iš įvairių prekių. Pageidaujamos prekės: Cukrus, Crisco, kava, skalbimo milteliai, skutimosi peiliukai, bandažėliai ir t. t.
PULASKI TRAVEL AGENCY
6050 S. Pulaski — Tel. 581-1200
5621 W. Fullerton — Tel. 889-6473
Kreiptis į GRAŽINĄ OLSZEWSKĄ
Kasdien nuo 10 val. ryto iki 7 val. vak.
Šeštad. nuo 10 val. ryto iki 3 val. popiet

PROGRESSIVE DRIVING SCHOOL
VAIRAVIMO LEIDIMAI GAUNAMI — pigiausiai, lengviausiai, greičiausiai. Illinois valstijos, tarptautiniai, įvairių katagorijų (sunkvežimams, traileriams).

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!
High Interest Rates Paid on Savings
Interest Compounded Daily and Paid Quarterly
see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES
FSLIC
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

REAL ESTATE
FLORIDA REAL ESTATE
Rezidencinės ir Komercinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomavimas
Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 347-2413

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU
★
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.
Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai. Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.
SERAPINAS — 636-2960

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų
Tel. 376- 1882 arba 376-5996

NAMŲ APSITVARKYME
Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-os val. vakaro.
Tel. 476-3950

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba šeštadieniais ir Sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stotis WOPA 1490 AM
Transliojama iš nuosavos studijos Marquette Pke., vedėja Aidona Daukus.
7159 So. Maplewood Ave., Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

REAL ESTATE

OPEN SUNDAY
1 to 4 P.M.
2448 W. 83rd Street
Brick 2 bedroom. Formal dining room. Full basement.
Owner transferred — Must sell.
$42,000.00
Mary Gunn, R. E.
636-9700

ŠIMAITIS REALTY
Rezidencinių ir pajaminių namų pardavimas
INCOME TAX
Insurance — Notary Public
Tel. 436-7878
2951 West 63rd Street

7719 S. ALBANY AVENUE
Immaculate brick ranch, 3 bdrms, 1½ baths. Finished bsmt. 2½ car garage. $64,500.
LEADER REALTY — 465-4200

Už $42,500 — pirksite švarų, gražų mūr. 4 mieg. namą ant Lithuanian Plaza Court 4 maš. mūr. garaž. su įvažiavimu iš šono. 2½ vonios. Pilnas rūsys. Žemi mėn. išsimokėjimai. Kreiptis angliškai į
GROEBE — Tel. 636-9700

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

ĮSIGYKITE DABAR

Andrius Kuprevičius

Lietuvių kompozitorių darbai

Lietuviškajam piano repertuarui plokštelėj atstovauja:

St. Šimkus, K.V. Banaitis, V. Jakubėnas, J. Gruodis, J. Gaidelis, V. Bacevičius, D. Lapinskas ir J. Švedas. Visų jų kūrybą plokštelės aplanke taikliai aptaria muz. A. Kučiūnas. O meistriškas Andriaus Kuprevičiaus atlikimas žavi pačią reikliausią ausį.

Plokštelė su persiuntimu $8.25

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda 45 ct. valstybės mokesčio.

LEONARDAS ANDRIEKUS
ETERNAL DREAM
Selected Poems
Edited and translated by Jonas Zdanys
Published by Manyland Books, Inc., Woodhaven, N. Y. 1980
Kieti viršeliai. Kainą su persiuntimu $6.85.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Biznieriams apsimoka skelbtis "Drauge".

A. KAIRIO ROMANĄ "PO DAMOKLIO KARDU" II DALĮ PASITINKANT

JUOZAS MASILIONIS

(Tęsinys)

Dovydo Gordono, vokiečių okupacijos metais lietuvių išsaugoto nuo mirties, įtraukimas į NKVD ir yra autoriaus gerai sumegzta intrigos užuomazga. Žydas Dovydas Gordonas yra NKVD veikloje. Jis dabar yra privilegijuotoje padėtyje, lietuviai —blogoje, jis yra viršuje, lietuvis apačioje. Jo veikla ir yra romano intrigos plėtojimas.

Pažindami Dovydą Gordoną iš I dalies, su baime nujaučiame, kad bus blogai, daugeliui jis keršys, gal net savo geradariams. Dovydą Gordoną kiek atšaldo susitikimai su būsimos tarnybos bendradarbiais Ilja Hesinu, kurio tėvą yra pasmauges ir brolį pakoręs, Miša Arkadovu, kuris, pasirodo, yra vedęs jo buvusios mylimosios seserį. O ir jis pats turi užpildyti didžiulę anketą, „duoti trijų metų apyskaitą. Smulkiai ir tiksliai detalizuoti kiekvieną dieną".

„Nei Kraujūnas, nei Arkadovas nesidomėjo žydais, nei juos ištikusia tragedija. Jie tik maukė degtinę ir gyrėsi, kuris kiek nušovė „banditų", kaip juos įviliojo ir sulikvidavo. Esą "žydšaudžių" pretekstu galima pusę Lietuvos iššaudyti —ir nebūsi kaltas" (119 psl.).

Įsisiūbavus partizanų, vadinamų Miško brolių, veiklai, NKVD viršininkas Ipolitas Kraujūnas pasišaukia Operacinio skyriaus specialiems uždaviniams viršininką Dovydą Gordoną į savo kabinetą ir duoda uždavinį likviduoti viename miške veikiančius partizanus, ypatingai jų vadą, pasivadinusį Tvirtove. „Tavo pareiga jį sugauti — gyvą ar negyvą... Arba — arba!"

„Gordonas Miško brolių medžioklei entuziazmo nerodė. Jis bijojo. Bijojo pats savęs —pareigų gerai neatliks. O pareigų neatlikimas enkavedistui reiškia karjeros galą... Vienas dalykas tardyti kalinį celėje, kas yra jo specialybė, ir visai kitas gaudyti vėją miške — žeminantis užsiėmimas" (151 psl.).

Pažiūrėkime į tris Gordono vadovautus Miško brolių gaudymo atsitikimus.

Pirmasis —Mėlynosios girios valymas. Šiame žygyje „pasižymėti norėjo tik enkavedistai, darą karjerą. Visi kiti, atseit stribai, ėjo keikdami savo likimą, uogas ar grybus rinkdami, į medžių viršūnes žiūrėdami, vieni kitus šaudydami. Perėjo Gordonas visą mišką ir nė vieno partizano nerado. Skambina Arkadovui, prašydamas patarimo. Ir gauna įsakymą: „Iškirsti! Visą mišką. Iki vieno medžio!"

Įsakymas yra įsakymas. Tai ir kirto dieną ir kitą. Savaitę ir kitą. Beržynas liko Pelenynu. Ir Gordonas, ir jo padėjėjas Hesinas žino, kad tai beprotybė, bet ką kita turėjo daryti.

Jei pirmajame žygyje dalyvavo apie 80 gaudytojų, tai antrame žygyje —likviduoti Juodupės ir Baltupės partizanų vyksta su daugiau kaip 400 gerai ginkluotų enkavedistų ir stribų. Sukeistų kelio rodyklių paklaidinti atsiduria prie ežero, kuriame yra sala. Gordonas skambina Kraujūnui, ką reikia daryti.Atsakymas, žinant pirmąjį, aiškus: „Nuleisti ežerą!" Na ir dirbo, padėję šautuvus, dvi savaites, visokių buldozerių padedami, kolei ežerą nuleido, bet partizanų nei ežere, nei po ežeru nerado. Vyksta į Juodupę, o kelias staiga atsimuša į kalną. Skambina Arkadovui, ir išgirsta, ką ir galima tikėtis: „Nugriautil" Na ir kasa, griauna kalną...

Tiek dabar klausytojas, tiek šios knygos skaitytojas šyptels, kodėl rašytojas tokius jau keistus įsakymus įkiša į enkavedistų viršininkų lūpas: iškirsti didžiulį mišką, nuleisti ežerą, nukasti kalną. Tai juk, savaime aišku, neįtikėtini įsakymai. Jais ir nereikia tikėti. Tai autoriaus pavartotos hiperbolės, simbolizuojančios apskritai didžiulius bolševikų užmojus, nesiskaitančius su realybe. Ar ne tos rūšies tikrieji buvo užmojai Kazachstano plėšinius plėšiant, kukurūzus sėjant ten, kur jie neauga, penkmečius nustatant ir juos atliekant, pasižiūrėjus į lubas. Antra, tai priemonė ir partizanams, ir Gordonui gelbėti: kol kerta mišką, kol sausina ežerą, kol kasa kalną, tol partizanai gali pasitraukti ir būti ramūs, tol ir ant Gordono sąžinės neužguls nė vienas nušautas partizanas. Panašiai rusus vaizdavo ir V. Kudirka. Pvz. „Cenzūros klausime" net išvietę gabena į Vilnių ištirti, ką ji turi bendro su spaudos draudimu, o „Lietuvos tilto atsiminimų" rusas valdininkas, vietoj tik lietuviškų raštų gaudymo, suima už bet kokio popierėlio turėjimą. Kudirka hiperbolėmis ėjo į mažybes, o Anatolijus Kairys — į didumą — miškai, ežeras, kalnas. Su V. Kudirka A. Kairį sieja ir bent vieno veikėjo pavadinimas niekinančia pavarde —tai Kraujūnas. Be aiškinimo aišku, už ką jam autorius tokią pavardę davė: turėjo daug kraujo pralieti. O žūsta Kraujūnas panašiai, kaip Vaižganto „Pragiedrulių" rusas Aggiejevas, kurį Žaltvykštis įmurkdo į dumblą — liūną. Taip padaro ir Gordonas su Kraujūnu, nes, pasirodo, Kraujūnas, būdamas tarybiniu partizanu, ji, Gordoną, pašovė.

Buvo NKVD posėdis atrinkti pagerbimui tuos asmenis, kurie vokiečių laikais gelbėjo žydus.Ką tik siūlo —vis ar bandito motina, ar bandito žmona, ar pats gelbėtojas banditas. Per posėdžio pertrauką Gordonas mąsto ir supranta, kad žydų gelbėtojai yra geri lietuviai, pirmos rūšies patriotai, bet aiškūs kaip dieną okupacinės rusų valdžios priešai.

„Jeigu Algirdas, Zita, Radvila, dr. Silvestras ir jo motina, Irena Tauraitienė, Povilas Norkus (išgelbėję daug žydų, —J.M.) yra banditai, išgelbėję tiek žydų, tai kas jie, čia susirinkę, įskaitant jį patį. Kokie epitetai jiems prikergtini? Banditai kvadrate? Banditai kube?" (195 psl.).

Kitur Gordonas palygina lietuvių pasipriešinimą rusams su žydų pasipriešinimu anglams ir prieina išvadą, kad Lietuviai elgiasi teisingai (250 psl.). Gindamas lietuvius, Gordonas prisipažįsta prie savo darbų: kokius žydus jis nužudė. Tai romano kulminacinis taškas, po kurio greitai turi būti atomazga. Nesigilinant į smulkmenas, į dar kai kuriuos šeimyninius susipainiojimus ir atpainiojimus, romanas baigiasi: vyriausias veikėjas Dovydas Gordonas kalėjime. Šį kartą autorius pasielgė gudriau ir Gordono nenumarino. Ko gero Dovydą Gordoną galime sutikti Izraelyje, jei rašytojas panorės parašyti III dalį.

Romanas parašytas pusiau žurnalistiniu, pusiau beletristiniu stiliumi, daug kur įpinant ir pasakiškumo, lengvai skaitomas. Yra gražių gamtos, ypač miško vaizdų, primenančių Daukantą.

Į antrąjį bolševikmetį Lietuvoje čia pažvelgta iš enkavedistų pusės, iš žydų ir rusų pusės, todėl toks požiūris yra mums naujesnis, retesnis. Paprastai partizaniniuose romanuose matome partizanus iš arti, o jų puolėjus iš toli. Čia priešingai —gauname pažinti ir susipažinti su jų gaudytojais ir gaudymo motyvais iš arti, o su partizanais iš toli, sakyčiau, tik iš ženklų, kad jų čia būta.

Rašytojas Anatolijus Kairys paprastai kreipia didelį dėmesį, kad jo raštų kalba būtų gera, nebijo jų duoti kalbininkui peržiūrėti. Deja, šioje dalyje yra likę keletas sintaksinių klaidų, brūkšnelio rašymas, kur nėra tiesioginės kalbos, na, ir keletas grubių rašybos klaidų, kurios gal nėra korektūros klaidos. Išspausdinta: mąstu (203), būdis (208), grieščiau (214), pasiūstų (221), grišk (297) ir kt.

(Pabaiga)

JAUNIMO CENTRO RŪPESČIAI

Apie Jaunimo centrą išsamiai pranešė valdybos pirmininkė Irena Kriaučeliūnienė. Jaunimo centro tvarkymą prieš vienerius metus perėmė iš Jėzuitų pasauliečiai. Vadovybę sudaro taryba ir valdyba. Joms tenka visi JC administravimo rūpesčiai.

Pirmininkė Irena Kriaučeliūnienė pažymėjo, kad buvo jaučiamas lietuviškosios visuomenės nepasitikėjimas pasauliečių atstovais, juo labiau moterimi, stovinčia valdybos priešakyje.

Jaunimo centrą valdo 12-kos žmonių taryba ir 5 žmonių valdyba. Dirbama pagal Illinois valstijos įstatymų reikalavimus, prisilaikant sudarytų įstatymų. Antrų metų kadencijai JC taryba pakvietė pirmininke Ireną Kraiučeliūnienę, kuri tarybai pristatė ir buvo patvirtinta 1981 — 82 metų kadencijai valdybj: pirm. Irena Kriaučeliūnienė, vicepirm. ir iždo tvarkytojas Henrikas Laucius, sekretorė Alė Steponavičienė, iždininkas narių reikalams Viktoras Diminskis ir korespondentė Birutė Jasaitienė.

Pirm. Irena Kriaučeliūnienė savo pranešime ypatingą dėmesį atkreipė į JC narių telkimą bendram darbui. Ji pažymėjo, kad gegužės 3 d. JC narių skaičius tesiekė vos 315 asmenų. Tai mažokas skaičius, turint galvoje, kad JC patalpomis nuolatos naudojasi apie penki tūkstančiai žmonių. Sudaryta trijų asmenų komisija — V. Stropus, dr. V. Damušis, J. Šidlauskas, kurie visaip stęngsis verbuoti naujus narius. Nario mokestis tik 20 dol. Bet pasigendama naujų narių su didesniu balsų skaičiumi (20 dol. įmokėjęs turi vieną balsą). Komisija savo darbą jau pradėjo. Į tai turėtų ypatingą dėmesį atkreipti lietuviškoji visuomenė.

Pirmininkė papasakojo ir JC išlaikymo problemas. Savaitei JC išlaikyti reikia mažiausiai 1000 dol. Tuo tarpu išnuomavimu patalpų — salės, kavinės ir kitų — jokiu būdu nėsurenkama tiek lėšų. Taigi į metus, be remontų, išleidžiama virš 52,000 dol. Tad yra būtina lėšas sutelkti kitais būdais — nario mokesčio, renginių ir aukų pavidale.

Pajamų gaunama už salę nuomos apie 20,000 dol., iš kavinės apie 5,500 dol., mažosios salės nuomos 1,000 dol. Čiurlionio galerijos apie 1,500 dol., iš mokyklų apie 6,300 dol. ir kitos mažesnės pajamos. Taigi iš gaunamų pajamų jokiu būdu negalima padengti vien ūkio išlaidų.

Toliau pirmininkė suminėjo eilę darbų, kurie buvo atlikti šią vasarą. Įrengtas kambarys Liet. Fondo kredito kooperatyvui, išnuomotas LF kambarys, LB Švietimo tarybai išnuomotas kambarys knygom bei vadovėliam, Čiurlionio galerijai perleistas kambarys sudėti paveikslams, Laisvės fondui įrengtas kambarys, PLB kambarys. Atlikta naujų įrengimų — kavinėje — uždėtas naujas stogas, įdėti nauji kilimai, plytelių grindys, lubų plokštės. Virtuvėje nauja virimo krosnis, naujos grindys, sutvarkyta ir perdažyta indauja ir visos spintos. Iš pagrindų atremontuota didžioji salė — naujos scenos užuolaidos, langų uždengimai, nauji apskriti stalai, nauja užuolaida apatinėje salėje. Sutvarkyti sandėliai, nuplautos sienos, langai, lempos. Žvyriu užpilta mašinom statyti aikštė prieš koplyčią.

Kaip matome, JC išlaikymas brangiai atseina, reikalingi nuo latiniai remontai, priežiūra. Tačiau pirmininkė Irena Kriaučeliūnienė į visa tai žiūri optimis tiškai.

Kaip minėjome, prie valdybos veikia JC Moterų klubas, vadovaujamas S. Endrijonienės. Ji padarė trumpą veiklos apžvalgą, suminėdama, kad Moterų klubas deda visas pastangas ir visokeriopu būdu telkia lėšas JC išlaikymui. Tam tikslui suorganizavo "krautuvėlę", kurioje parduodami įvairūs tautodailės ir kiti dalykai. Be to ruošia vakarones ir kitus renginius, kurių pelnas eina JC naudai.

Po atviro nuoširdaus pokalbio pirmininkė Irena Kriaučeliūnienė pakvietė visus dalyvauti gruodžio 6 d. Jaunimo centro vakarienėje, nes tik bendru darbu galima išlaikyti savo pastogę.

J. Janušaitis

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. GA 4-8654

BAISUS JAUNUOLIS

Dennis Adams, 17 m., teisme prisipažino, kad, būdamas ginkluotas, įsibrovė į namus Inez Lazzari, 86 m., ją nužudė ir padegė jos namus. Nusikaltimą padarė su savo sėbru T. Holloway, 19 m., prieš kurį liudijo, užtat jo bausmė sumažinta — 28 metai kalėjimo. Nusikaltimas įvyko Chicago Heights.

Buv. "Lituanicos" komandos žaidėjui

A. † A. ALBERTUI MARTINKUI

staiga mirus, jo žmonai Birutei ir vaikams gilią užuojautą reiškia

FUTBOLO KLUBAS "LITUANICA"

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A.

DANUTĖ BIELKEVIČIENĖ
KAMARAUSKAITĖ

Mirė 1978 m. gruodžio mėn. 4-tą dieną. Palaidota gruodžio 7-tą d. Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Lai gailestingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Šv. Mišios už jos sielą bus atlaikytos Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Rockford, Illinois.

Nuliūdę lieka:

Vyras DR. ALGIMANTAS
dukros REGINA ir VIRGINIJA
tėvai ADOLFAS ir SOFIJA
KAMARAUSKAI

A. † A.

GENOVAITEI LAUCIENEI

m i r u s,

jos vyrui Jonui, sūnui Henrikui, dukrai Lucijai su šeimomis, Kulių ir Acalinų šeimoms ir visiems pažįstamiems gilią užuojautą siunčia pusbrolis ir krikštasūnis

VLADAS KALYTIS

A. † A. ONA ŠIMKEVIČIENĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė gruodžio 2 d., 1981 m., 11 val. ryto, sulaukus senatvės.

Gimė Lietuvoje, Tauragės apskr., Pajūrėlių parap., Kuišių kaime. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime sesers vaikai: Vytautas Kybartas, Juozas Kybartas, Vladas Kybartas, Aleksas Kybartas, Vincė Kybartaitė, Adolfina Kavaliūnienė, Elena Gužulaitienė, Birutė Ignatavičienė Kanadoje, jų šeimos, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Gyvojo Rožančiaus draugijai.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį, 10 val. ryto Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 5 dieną. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: GIMINĖS.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs — Tel. RE 7-1213.

A. † A.

VERONIKA ROMEIKAITĖ

Gyveno Chicago, Illinois.

Po ilgos ir sunkios ligos mirė 1981 m. gruodžio 3 d., Oak Forest ligoninėje.

Gimė Lietuvoje, Jurbarko valsčiuje. Amerikoje išgyveno 33 m.

Nuliūdę liko: pusseserė Ona Vaičekonienė, Floridoje, teta Ona Mazik Pittsburghe, sesers vaikai Lietuvoje ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas Stepono C. Lack-Lackawicz šermenineje, 2424West Lithuanian Plaza Court.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, gruodžio 7 dieną. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kur įvyks pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Lietuvių Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Pusseserė ir teta.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs — Tel. 737-1213.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVENUE — Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS
2424 W. 69th STREET — Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois — Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE — Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET — Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. — Tel. OLympic 2-1003

BRINKMAN & SONS
Plastering, Stucco Repair
No Job Too Small
27 W. 117 Army Trail Road,
West Chicago — Tel. 289-7161

SUPPO SMELTING & REFINING CO.
Absolute Top $'s for any form of: gold, silver, sterling or plated material, diamonds, all non-ferrous metals (all copper & brasses, cobalt, tungsten & moly alloys), electronic scrap, etc.
1240 W. Carroll (338 N.) Chicago
Call (312) 421-1402

CERTIFIED ROOFING COMPANY
Flat Roofing Specialists. Shingle & Roll Roofs All Types New & Repaired.
2 FLATS RECOATED FOR $225.00
TUCKPOINTING
NO JOB TOO LARGE. CHIMNEYS FROM $35.00-UP
Gutters & Downspouts, Aluminum & Galvanized. All Work Guaranteed, Fully Insured. Free Estimates. CALL — 525-0636
10% DISCOUNT TO SENIOR CITIZENS

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W.69th Street Tel. 776-4363
J. & J. PHARMACY
Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t.
Važiuojamos kėdės, rementai ir kt., pirkti ar nuomoti;
Nemokamai supakuojame dovanas.
Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

APLINK MUS

× **Kun. dr. Tomas Žiūraitis,** iš Washingtono atvykęs savo brolio a. a. Leono mirties metinėms ir į Mokslo ir kūrybos simpoziumą, dar tebevieši Chicagoje, lankydamas sergantį kitą brolį ir pažįstamus. Jis, lydimas savo brolienės, atvyko į "Draugą" ir painformavo redakciją apie darbus Washingtone. Ateinančią savaitę jis išvyks į Washingtoną ir darys sveikatos patikrinimus.

× **"Elta", Bulletin Lithuanien** — Service D'Information et de Documentation, lapkričio mėnesio Nr., pasiekė redakciją. Tai prancūziška ELTOS laida, kurioje duodamos ištraukos iš dokumentų gautų apie Vytauto Skuodžio, Povilo Pečeliūno, G. Iešmanto ir kt. teismą ir pasakytas ar raštu įteiktas kalbas. Paimta iš "Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos" Nr. 46. Taip pat duodama apie veiklą Skuodžio reikalu Amerikoje, apie Bažnyčios persekiojimus, apie naujausią pabėgėlį dr. K. Éringį. Biuletenį redaguoja ir gerai medžiagą atrenka Birutė Venskuvienė.

× **Marquette Parko lituanistinė mokykla** šį šeštadienį ruošia metinę vakarienę su programa, kurią atliks "Vaivos" vokalinis vienetas. Tai daro sutelkti lėšų mokyklai išlaikyti ir lituanistinėms pamokoms modernioms priemonėms įsigyti.

× **Sol. P. Gudas pakviestas** dainuoti Lyric operos statomame komp. Massenet "Don Kichote". Ši opera bus statoma gruodžio 9, 12 ir 18 d. operos rūmuose Chicagoje.

× **Juozas Juozaitis,** Juno Beach, Fla., Vytas Zdanys, Wethersfield, Conn., Daumantas Čibas, Vista, Cal., M. Karaška, Fredericksburg, Va., Makutėnas Dental Laboratory, Indianapolis, Ind., visi užsisakė naujausių leidinių už didesnes sumas.

× **Vincas Bitinas**, Miami Beach, Fla., J. Adomaitis, Canandaicua, N. Y., Vincas Čepukaitis, Cleveland, Ohio, atsiuntė po 5 dol. aukų įvairiomis progomis. Po 3 dol.: Antanas Zaura, A. Viržintas, R. Geidukytė, P. Butkus, R. Marčiulionis ir Petras Noreika. Visiems tariame ačiū.

× **Apolinaras Skopas,** Cicero, Ill., mūsų bendradarbis, Jonas Balčiūnas, Willow Springs, Ill., buvo užsukę į "Draugą" ir įsigijo naujausių leidinių už didesnes sumas.

× **Česlovas Ramanauskas,** Chicago, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 15 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

× **LF Federalinis Kredito Kooperatyvas** duoda paskolas savo nariams žemesniais procentais kaip bankai ar taupymo bendrovės. Kredito Kooperatyvas atidarytas trečiadieniais nuo 12-6 val. vak. Lietuvių Fondo patalpose, sekmadieniais nuo 10-1 val. Jaunimo centre. (sk.).

× **Lietuvių grupės kelionė į Havajus** — 1982 m. vasario 13 d. 8-rių dienų išvykoje aplankys dvi salas: Honolulu — Oahu ir Maui. Pilna kaina asmeniui (be maisto) gyvenant dviese viename kambaryje — 839 dol. Dėl informacijos kreiptis į (American Travel bureau 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. (312) 238-9787. (sk.).

× **Ieškome 78-RPM lietuviškų ir angliškų plokštelių.** Ypač Pupų Dėdės ir Dolskio plokštelių. Prašome skambint **Nijolei Gierštikienei tel. 312—599-9252.** (sk.).

× **Šv. Kryžiaus ligoninė** pirmoji įsitaisė chirurginio tikrinimo modernų aparatą, kuris turi 400 pacientų tikrinimo sistemą. Tai padės geriau prižiūrėti po chirurginės operacijos pacientus, kurie išgyvena sunkumus.

× **Kun. Juozas Domeika,** Tucson, Ariz., atsiuntė didesnę auką dienraščio paramai. Kun. J. Domeiką skelbiame garbės prenumeratorium, o už lietuviško žodžio vertinimą tariame ačiū.

× **Lietuvių Prekybos rūmai** turės savo susirinkimą trečiadienį, gruodžio 9 d., 8 val. vak. Dariaus - Girėno posto salėje. Bus įvairumai — muzika "Trouble" orkestro, kuris atliks kalėdines giesmes ir muziką. Bus pasveikinti nauji nariai, būtent dr. Meilutė Indreikaitė - Biskienė, Jonas Marozas, Jonas Matukas ir Anthony O. Svrusis. Po to kavutė ir kalėdiniai užkandžiai.

× **Marijos aukšt. mokyklos Tėvų klubas** turės savo įprastinį susirinkimą sekmadienį, gruodžio 13 d., 2:30 val. p. p. dešimtame kambaryje. Informaciją teikia Richard Spry.

× **Vladas Garbenis,** J. Vailokaitis, Vladas Vaišvila, Frank Butvinas, čikagiškiai, atsiuntė po 10 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

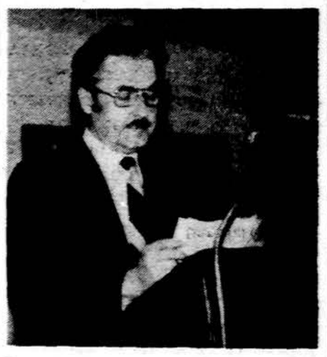

Dr. Antanas Razma kalba Jaunimo centro kavinėje St. Barzduko minėjime. **Nuotr. Z. Degučio**

× **Stefanija Barmus,** Chicago, Ill., pratęsdama prenumeratą, atsiuntė 8 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Vytautas Bindokas, Chicago, Ill., 6 dol. Visiems ačiū.

× **Živilė Žymantaitė - Chirkon,** Los Angeles, susilaukė pirmojo sūnaus, kuriam duoti Felikso Kristoforo vardai. P. ir S. Žymantai, gyveną prie Chicagos, jau džiaugiasi trečiuoju anūku.

× **"Misericordia" prieglaudą,** vedamą vienuolių, dėl jos sunkumų sutikto kaip viceprezidentas perimti Brian O. Shannon, baigęs Notre Dame universitetą ir dabar vadovaująs Berkshire Foods, Inc. Jis padės globoti 350 protiškai atsilikusių vaikų. Reikia surinkti apie aštuonis mil. dol. papildyti lėšoms ir atremontuoti senus pastatus. Dabar vaikai yra priglausti 2916 W. 47 St. ir 6300 No. Ridge Ave. Vaikai globojami Chicagos archidiecezijos Charity organizacijos.

× **Jei norite papuošti savo namus šventėms** nauju, dailiu rankšluosčiu ar juosta — rankšluostinę, juostinę ir kitokių liaudies meno dovanų galite įsigyti šį sekmadienį, gruodžio 6 d., nuo 10 iki 12 val. Dovanų stalą Jaunimo centro vestibiulyje ruošia skautų Lituanicos tuntas. (pr.).

× **Norman Burstein,** Chicago, Ill., žinomas lietuvis kailių prekybininkas įteikė gražią ir vertingą dovaną Jaunimo centro metinės vakarienės komitetui. Šią dovaną, traukimo būdu, bus galima laimėti šį sekmadienį vakarienės metu. (pr.).

× **Nauja aukso puošmenų siunta,** ką tik gauta iš Italijos. 18 ir 14 karatų apyrankės, Kleopatros, grandinėlės ir kt. Gera proga pigiau negu bet kur nusipirkti. Skambint **J. Šimaitienei 763-0337 arba 436-7879.** (sk.).

"Vaivos" vokalinis vienetas, vadovaujamas Fausto Strolios. Iš kairės I eil.: Ant. Kivėnas, Vitas Plioplys, Regina Ruesch - Turnevičiūtė, Viktoras Kelmelis, Arvydas Stalionis; II eil.: Laura Lauciūtė, Laima Vadeišaitė, Alvydė Eitutytė, Vida Momkutė, Marija Petkūnaitė, ir vadovas Faustas Strolia. Šį šešadienį, gruodžio 5 d., Švč. M. Marijos Gimimo par. lit. mokyklos baliuje atliks programą "My Fair Lady" — Mano kilnioji dama.

Nuotr. A. G. Plačo

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ŠV. VARDO DRAUGIJOJ

Marquette Parko lietuvių parapijoj veikia šv. Vardo draugija. Prieš kiek laiko joje buvo gausus būrys vyrų. Paskutiniu laiku vis mažėja. Lapkričio 8 d. susirinkime tuoj po pamaldų dalyvavo apie 50 narių. Kun. A. Zakarauskas po susirinkimo atidarymo kvietė vyrus domėtis daugiau draugijos augimu ir padėti parapijai. Jos mokyklai sunku, nes mokytojai vis kelia algas, o pajamos nedidelės. Nenorima apkrauti tėvus, kurių vaikai lanko mokyklą.

Buvo iškeltas klausimas, kad jaunimas ateitų į draugijos veiklą. Apgailestauta, kad jaunimas ne tik nesidomi Šv. Vardo draugija, bet į pamaldas nesilanko.

Šv. Vardo draugija prašo padėti parapijai ir mokyklai. Buvo pagerbti praėjusiais metais mirę nariai: St. Lukoševičius, Juozas Kačinskas, Povilas Nausėdas, Antanas Barakauskas ir Jonas Perkins. Pirm. Kalvaitis prašė lapkričio 11 d. prisiminti ir pagerbti visus karius, kurie žuvo dėl Amerikos laisvės arba už kitų tautų laisvę. Kalbėjo Blekys, Barakauskas, Janula ir kt. Kun. K. Kuzminskas pranešė apie L. K. Bažnyčios Kronikos leidimą. Trys nariai sunkiai serga: Aukštkalnis, Mačys ir Kučinskas. Jie bus aplankyti. Draugija turi kasoje pusantro tūkstančio dol. Buvo pasiūlyta suglausti daugiau gretas ir veikti. Buvo kiek seniau iškilęs pamaldų laiko klausimas, bet dabar jos yra 8 v. ryte kas antrą mėnesio sekmadienį. Vyrai, jaunuoliai, ateikite į Šv. Vardo Draugiją. Čia yra daug ko veikti ypač gerus darbus atlikti Dievui ir tėvynei.

Balys Svalia

IŠ ŠAKIŲ KLUBO VEIKLOS

Laikas greitai slenka, vieneri metai klubo valdybos kadencijos prabėgo, nariai susirinko išklausyti pranešimų ir rinkti naują valdybą. Metinį susirinkimą atidarė klubo pirmininkas J. Jurkšaitis. Prezidiumą sudarė: vicepirm. L. Vasylevas, kasininkas A. Dumčius, sekr. J. Vasiukevičius. Pradžioje pagerbti atsistojimu mirusieji nariai, būtent Antanina Šuopienė, Antanas Brokevičius, Juozas Liubinas, Mary Šimkus. Toliau pranešta geresnė žinia, kad į klubą įstojo nauji nariai: M. Ernestas ir Eug. Resevičienė. Jie priimti plojimu, tuo būdu bent dalinai klubo nariai pasipildė.

Klubo veiklos pranešimą padarė pirm. J. Jurkšaitis. Iš pranešimo paaiškėjo, kad klubo veikla buvo judri ir nenuostolinga. Surengti piknikai, metinė vakarienė (derliaus šventė) ir kit. Dėkojo visiems prisidėjusiems prie parengimų pasisekimo, išvardindamas pavardėmis.

Nors pats pirmininkas daugiausiai pasidarbavo sėkmingai klubui vadovaudamas, bet jis savęs nepaminėjo, todėl sekr. J. Vasiukevičius čia pat pirmininkui nuoširdžiai padėkojo.

Pranešimą baigus, aptarta sekantiems metams numatomų parengimų ir įkitos veiklos datos.

Iš eilės ėjo visuomeninei veiklai paremti aukų paskirstymas, taip jau kas metai skiriamos sumos. Ir dabar be ginčų pritarta pirmininko pasiūlymui skirti: Liet. pasiuntinybės rūmų remontui 100 dol., "Draugui" ir kitiems laikraščiams po 20 dol., visoms radijo stotims po 30 dol., Liet. Fondui 50 dol. Pranešimą baigiant perskaitytos narių padėkos už gautas pinigines dovanas ligos atveju.

Toliau sekė naujos valdybos rinkimai. Pusiau slaptu balsavimu išrinkti: pirm. J. Jurkšaitis, visepirm. L. Vasylevas, sekr. J. Vasiukevičius, kasin. Pr. Sideravičius, fin. sekr. J. Skama. Kontrolės komisijon: Pr. Mozūraitis, Ant. Liudžius, J. Tamulis (jis ir klubo korespandentas).

Darbotvarkei išsisėmus ir susirinkimą uždarius, naujoji klubo valdyba paprašė narių neišsiskirstyti, bet pasilikti Vyčių salėje pabendrauti prie kavutės. Tokie pabendravimai artina narius — zanavykus, sukelia prisiminimus iš praeities ir sustiprina tolimesnius ryšius tarpusavyje.

J. Tamulis

× **Lietuvių Opera,** pastatydama pirmą kartą "I Lituani" operą, turėjo apie 16 tūkst. nuostolio. Šį nuostolį šiek tiek sumažino gerieji mecenatai ir aukotojai jau po tos operos spektakliu įteikdami savo aukas, ir dabar, atsisėdami kartu su laimėjimų bilietais savo čekius. Štai, **Birutė ir Paulius Gyliai** iš tolimosios Washingtono valstybės, gal būt ir niekad nebuvę mūsų operos spektakliuose, kasmet didesne suma remia šią kultūrinę lietuvių veiklą, ir dabar su bilietais atsiuntė 500 dol. čekį. O Chicagoje **Baltic Blossoms — Kazė Kuraitytė,** visad puikiomis gėlėmis aprūpindama Operą, dabar įteikė 200 dol. auką. Gi **Baltic Monuments — Leonida Kazėnienė,** neseniai pradėjusi meniškais paminklais patarnauti lietuviams, Operos veiklą palydėjo 200 dol. čekiu. **Dr. Justinas Dėdinas** vėl atsiuntė 150 dol., o rašytojas - poetas **Stasys Santvaras** iš Bostono, operų libretų vertėjas, kuriam operinė veikla gerai žinoma, susitikęs su Operos vadovybe, įteikė 100 dol. **Antrojo Kaimo** artistai paaukojo 100 dol. honorarą, **Aleksandra Gylienė, Lee's restorano savininkė** Washingtone, atsiuntė 80 dol., **dr. Adolfas Delta** 80 dol., **dail. Ada ir dr. Pranas Sutkai** iš Homewood 80 dol., **Marytė ir Leopoldas Kupcikevičiai** 60 dol., ne retai ir maisto gėrybėmis iš savo Talman delikatesų krautuvės atsimeną Operą, **Dalia ir Vladas Būtėnai** iš sostinės 50 dol., **Louis Zurlis,** buvęs operos choristas, 50 dol., **Dana Latvytė** iš ką tik laimėtos operoj šimtinės atskaitė 40 dolerių auką, **sol. Vaclovas Verikaitis** iš Toronto įteikė 30 dol., **dr. Kazimieras Rimkus** 30 dol., **sol. Prudencija Bičkienė,** mirusio sol. Algirdo Brazio tėvelio prisiminimui, atsiuntė per Algirdą 25 dol. čekį, **Ričardas Kunstmanas** išrašė 20 dol. auką ir **Karolis** įteikė 20 dol. **Neo-Lituanų orkestras,** vadovaujamas Algio Modesto, kuris įvairiomis progomis groja Operai, per keletą metų yra savo honorarą paaukojęs jau 1,000 dol. sumoje. **Šiems visiems Operos geradariams Lietuvių Opera visad liks gilai dėkinga.** (pr.).

CHICAGOS ŽINIOS

MUŠEIKOS KALĖJIME

Du vyrai sumušė protiškai atsilikusį Stevie Lynch, 18 m., ir iš jo atėmė 5 dol. Teisme prisipažino kaltais. Buvo nubausti: M. Heathcoat, 22 m., kalėti 9 metus, o M. Clark, 21 m., kalėti 7 m. Visi gyvena Chicagos šiaurėje.

GINKLUOTI TARNAUTOJAI

Oak Parko gazolino stoties savininkas Don Bennett ir keturi jo tarnautojai turi prie diržų revolverius, tvirtindami, kad tik šitaip ginkluoti jie gali saugiai atlikti savo darbą. Ta gazolino stotis per paskutinius 12 m. buvo apiplėšta tris kartus. Policija spaudžia, kad jie ginklus laikytų tik gazolino stoties viduje, o nesinešiotų, bet jie tvirtina kad ginklai jiems būtini apsaugai.

IŠLAIDINGA KOMPENSACIJA

Chicagos miesto susisiekimo įstaiga per metus išmoka 8 mil. dol. kompensacijos ir daugeliu atvejų be pagrindo, nes tarnautojai dažnai neteisingai nusiskundžia sirgę arba dedasi buvę sužeisti. Nuspręsta pagrieztinti kovą su piktnaudojimais.

PABRANGO NAMAI

Per paskutinį dešimtmetį namų kaina Chicagoje pakilo 160 nuoš., beveik po 40,000 dol. kiekvienas namas. Per dešimtmetį Chicagoje pastatyta 345,515 naujų butų ir dabar mieste iš viso yra 2.6 mil. butų.

APGAULINGOS TELEGRAMOS

Victor Weiss, 63 m., savininkas Weis Tire Co., spaudai pareiškė, kad naciai Lietuvoje yra išžudę 25 jo giminaičius: senelius, dėdes, pusbrolius. Dabar jis įtaria nacius, kad šiame krašte jie jo bendrovės vardu siuntinėja melagingas telegramas jo klientams žydams, kad esą jie netekę pasitikėjimo. Daromi ir kiti antisemitiniai pareiškimai.

IEŠKO VAGIŲ

Chicagos policija ir FBI agentai darė kratą ir apžiūrinėjo dvi automobilių dalių pardavimo įmones ir vieną taverną. Įtariama, kad tos įmonės įveltos į vogimą automobilių, juos vėliau išardant ir parduodant dalis. Per paskutinius trejus metus Chicagoje daugiausia iš visų JAV miestų buvo pavogta automobilių ir jų nesurasta.

2 MIL. DOL. UŽ KOJAS

Pamela Brown, 23 m., gaus 2,1 mil. dol. kompensacijos už amputuotas kojas po sunkvežimio nelaimės. Taip priteisė Cook apskr. teismas.

KALĖJIMAN 35 METAMS

Buvęs policininkas Leon Washington, 35 m., už nužudymą policijos superintendento pavaduotojo James Riordan nuteistas kalėti 35 m.

80 METŲ KALĖJIMO

Mokslą nutraukęs gaujos narys Jose Estrada, 17 m., nuteistas kalėti 80 metų už nužudymą dviejų priešingos gaujos narių Chicagoje.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Algimantas Gečys,** JAV LB Visuom. reikalų tarybos pirmininkas, lapkričio 16 d. lankėsi kongr. Charles F. Dougherty įstaigoje Washingtone, kur pasiinformavo kongr. Dougherty ir kongr. Brian Donnelly vadovaujamo ad hoc komiteto Pabaltijo valstybėms ir Ukrainai veiklos klausimais. Dabartiniu metu minėtam kamitetui priklauso 44 kongreso nariai. Komiteto veiklai plečiantis, šiomis dienomis buvo atspausdintos specialios laiškinės formos, kuriose stambiomis raidėmis pažymėtas komiteto vardas. Komitetas įgauna vis platesnį valdžios įstaigų pripažinimą. Prieš keletą savaičių abu kopirmininkai JAV žvalgybos įstaigų buvo pakviesti informaciniam posėdžiui apie padėtį Pabaltijo valstybėse. Kongr. Donnelly JAV LB krašto valdyba atžymėjo Bostone įvykios JAV LB tarybos sesijos metu.

— **JAV LB Atstovų rūmų narys** kongr. Charles F. Dougherty (resp.-Pa.), pakvietė Philadelphijos LB apylinkės pirmininkę Teresę Gečienę įeiti į jo sudarytą komisiją jaunuolių parinkimui į JAV laivyno, armijos, oro pajėgų ir pakrančių sargybos karines akademijas.

AUSTRALIJOJE

— **Adelaidės lietuviai** katalikai gražiai pasirodė arkivyskupo M. Beovicho laidotuvėse. Prie karsto jie padėjo gražų vainiką su atitinkamu įrašu. Lietuvių grupei vadovavo klebonas kun. Albinas Spurgis.

— **Juozas Lapšys,** žinomas Australijos lietuvių visuomeninkas. ALB garbės narys, atšventė 70 metų amžiaus sukaktį.

— **Skautų "Džiugo" tuntas** ruošia vasaros stovyklą, kuri įvyks sausio 2-10 dienomis Gilwelio parke. Stovyklą globoja H. Antanaitis, stovyklos viršininkė — Danutė Čižauskienė. Jau sudarytas ir darbingas stovyklos štabas.

— **Canberros ramovėnai** lapkričio 29 d. gražiai paminėjo Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukaktį. Paskaitą skaitė ramovėnų pirmininkas majoras A. Bruzgas, meninę programos dalį atliko skautai.-tės ir tautinių šokių grupė "Audėjėlė".

REGISTRACIJA LIETUVIŲ KALBAI

Illinois universiteto Chicagoje registracija žiemos ketvirčiui bus gruodžio 15-16 dienomis. Šie lituanistikos kursai dėstysimi:

LITH 102: Pradinio kalbos kurso tęsinys su kalbos laboratorija;

LITH 104: Pažangesnis kalbos kursas, sintaksė;

LITH 225: Vertimas — lietuvių ir anglų kalbos;

LITH 230: naujas kursas — Išeivijos literatūra;

LITH 299: Savarankiškas darbas.

LITH 102 ir 104 susitinka keturis kartus į savaitę; kiti — triskart. Už visus gaunamos 4 įskaitos, išskyrus 299, kur susitariama pagal uždavinį. Studentai, negalį nustatytu laiku dalyvauti, gali susitarti kitu laiku susitikti visiems kursams, išskyrus pradiniam.

LITH 102 dėstysimas asistento Gintaro Aukštuolio. Visus kitus dėsto dr. Marija Stankus-Saulaitė. Informacijai skambinti dėstytojams 996-5465 arba slavų fakultetui 996-4412.

Soviet Genocide in Lithuania

JOSEPH PAJAUJIS-JAVIS

Leidinys, gausiai dokumentuotas ir iliustruotas — pradedant Molotovo-Ribbentropo pakto slaptais protokolais. Be kitos medžiagos, knygoje aprašoma apie Lietuvos tragišką likimą.

Išleido Manyland Book leidykla, kieti viršeliai, 246 psl. Kaina su persiuntimu $12.25.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda 66 ct. valstijos mokesčio.

LIETUVIAI SIBIRE

Knyga — albumas su daugybe mūsų tremtinių ir kalinių atsiminimų, laiškų, su gausiomis nuotraukomis iš Sibiro, išėjo iš spaudos. Paruošė kun. J. Prunskis, iliustravo dail. J. Strungys, apipavidalino dail. P. Aleksa ir dail. V. Lukas. Išleido Amerikos Lietuvių Biblioteka. 216 psl., kaina $21.80, su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar prideda $1.40 valstijos mokesčio.

LITHUANIA 700 YEARS

Edited by DR. ALBERTAS GERUTIS

Fifth revised edition

Contents -- The Origins of the Lithuanian Nation. Lithuania to World War I. Independent Lithuania. Occupied Lithuania. Lithuanian Resistance. Liberation Attempts from Abroad. The Prospects for Lithuanian Liberation.

Hard cover, 466 pages. Published by Manyland Books, Inc. Kaina su persiuntimu $16.25.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda 90 ct. valst. mokesčio.